

КОПІЯ

Справа № 991/1914/23
Провадження 2-а/991/8/23

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

20 березня 2023 року Вищий антикорупційний суд у складі колегії суддів:

головуючого судді
суддів

Танасевич О.В.,
Білоус І.О., Сікори К.О.,

за участі:

секретаря судового засідання
представників позивача –
Міністерства юстиції України

Костікова Б.О.,
Ільченко КА., Коцюбко І.В.,
Сербін І.І., Симоненко Т.В.,

представників третіх осіб на боці
відповідача, які не заявляють
самостійних вимог на предмет спору:

Хмельницького В.І., а також компанії
«UPD Holdings Limited»

адвокатів Іщенко Г.М., Орел І.В.,

ТОВ «Інвестиційний
союз «Лібідь», ТОВ «Авангард-
Віларті»

адвоката Кириленка Р.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративний позов

Міністерства юстиції України

до

Ротенберга Аркадія Романовича, Ротенберга Ігоря Аркадійовича, Пономаренка
Олександра Анатолійовича, Скоробогатька Олександра Івановича,

треті особи на боці відповідачів, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору
Ротенберг Лілія Аркадіївна, Пономаренко Микита Олександрович, Пономаренко Данил
Олександрович, Скоробогатько Іван Олександрович, Скоробогатько Володимири
Олександрович, Краснік Наталія Михайлівна, Хмельницький Василь Іванович, Валлаб:
Сюзанна, Валлабх Андреа Рішааль, ТОВ «Інвестиційний союз «Лібідь», ТОВ «Авангард
Віларті», компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «Ethoder Investments Limited», «UPI
(Ukrainian Property Development) Holding Limited»,

про застосування санкцій, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 4 Закону
України «Про санкції».

В СТАНОВИВ:

Вищий антикорупційний суд

*4910*56962625*1*1*

Історія провадження

1. 03 березня 2023 року до Вищого антикорупційного суду надійшла позовна заява Міністерства юстиції України (далі за текстом, Позивач) про застосування санкцій, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», дс Ротенберга А.Р., Ротенберга І.А., Пономаренка О.А. та Скоробагатька О.І. (далі за текстом, Відповідачі) шляхом стягнення у дохід держави 100 % статутного капіталу ТОВ «Авангард-Віларті» та 66,65 % статутного капіталу ТОВ «Інвестицій-ний союз «Либідь», як таких активів, щодо яких Відповідачі можуть прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити дії, тотожні за своїм змістом здійсненню права розпорядження ними.

2. Ухвалою суду від 03 березня 2023 року було відкрито провадження у справі та призначено судовий розгляд на 08 березня 2023 року.

3. На виконання вимог статті 268, частини п'ятої статті 283¹ Кодексу адміністративного судочинства України Відповідачі та треті особи на їх боці, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, негайно були повідомлені про дату, час та місце судового засідання шляхом направлення тексту повістки на відомі суду офіційні електронні адреси, за відомими суду номерами телефонів, факсів, електронною поштою, а також шляхом оприлюднення цієї інформації та ухвали про відкриття провадження у справі на веб-порталі судової влади України.

З огляду на викладене, відповідно до частин другої, третьої статті 268, частини п'ятої статті 283¹ Кодексу адміністративного судочинства України всі учасники справи вважаються повідомленими про дату, час та місце розгляду справи належним чином, тому їхнє неприбуття у судове засідання не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті.

Позиції сторін

4. У своїй заяві Позивач зазначав, що Відповідачі своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, а також сприяли вчиненню таких дій іншими особами. Оскільки до Відповідачів вже була застосована санкція у виді блокування їхніх активів на підставі рішення Ради національної безпеки та оборони України від 19 жовтня 2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію Указами Президента України № 726/2022, 727/2022 від 19 жовтня 2022 року, то в умовах триваючого дотепер воєнного стану Позивач вважав за необхідне застосувати до них також санкцію, передбачену пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», у виді стягнення їхніх активів у дохід держави.

Активами, які підлягають стягненню в дохід держави, Позивач вважав 100 % статутного капіталу ТОВ «Авангард-Віларті» та 66,65 % статутного капіталу ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь», як таких, щодо яких відповідачі можуть прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити дії, тотожні за своїм змістом здійсненню права розпорядження ними.

В обґрунтuvання своїх вимог представники Позивача надали суду численні докази перелік та опис змісту яких буде наведений у розділі цього рішення «Фактичні обставини та докази на їх підтвердження».

5. Відповідачі в судове засідання не з'явилися, своїм правом подати відзвів на позовну заяву не скористались.

6. Представник третіх осіб на боці відповідача, які не заявляють самостійні

вимог на предмет спору, а саме ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» та ТОВ «Авангард-Віларті» – адвокат Кириленко Р.О. надав суду письмові пояснення, у яких повідомив, що його довірителі не заперечують проти задоволення позовних вимог.

Він зазначав, що засновниками ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» є резиденти України, а саме ТОВ «Авангард-Віларті» (66,65 %) та ТОВ «Ланіта Інвест» (33,35 %), а вже засновниками ТОВ «Авангард-Віларті» є компанії, зареєстровані за законодавством Республіки Кіпр, – «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» (99,99 %) та «Ethoder Investments Limited» (0,01 %), при цьому обставини набуття корпоративних прав та особливості володіння такими правами третім особам невідомі.

Як убачається з наведених пояснень, ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» та ТОВ «Авангард-Віларті» з 24 лютого 2022 року припинили здійснення будь-яких перерахувань грошових коштів за кордон.

10 травня 2022 року ухвалами Печерського районного суду міста Києва був накладений арешт на 100 % корпоративних прав ТОВ «Авангард-Віларті» та грошові кошти на банківському рахунку цього товариства із забороною здійснення будь-яких видаткових операцій, окрім сплати податків та виплати заробітної плати. Згодом, 13 вересня 2022 року той самий суд скасував арешт з 33,35 % корпоративних прав ТОВ «Авангард-Віларті», тобто наразі арештованими залишаються 66,65 %.

10 серпня 2022 року Печерський районний суд міста Києва наклав арешт на 100 % корпоративних прав ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь», а 13 вересня того ж року скасував арешт з 33,35 %. Крім того, 25 серпня 2022 року цей самий суд арештував грошові кошти на рахунках ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» та належне цьому товариству нерухоме майно із забороною користування та розпорядження ним, а 13 вересня того ж року скасував заборону користування приміщеннями Торговельно-розважального центру «Ocean Plaza», та дозволив здійснювати всі розрахункові операції за винятком видаткових операцій за межі України, виплати дивідендів громадянам та юридичним особам іноземних держав, а також виплат на рахунки, що відкриті в іноземних банках та рахунки нерезидентів України (том № 12 а.с. 127-161, 162-198).

7. Представник третіх осіб на боці відповідача, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, Хмельницького В.І. та компанії «UPD (Ukrainian Property Development Holdings Limited) – адвокат Іщенко А.М. також надала суду письмові пояснення зазначивши, що Хмельницький В.І. через компанію «Kimyus Ventures Limited» – власником компанії «UPD Holdings Limited», яка через ТОВ «Ланіта Інвест» володіє часткою 33,35 % у статутному капіталі ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь». Зазначені частки була придбана з дотриманням законодавства України у 2020 році з дозволу Антимонопольного комітету України (рішення № 812-р від 12 грудня 2019 року). Проти задоволення позову Хмельницький В.І. та компанія «UPD (Ukrainian Property Development) Holdings Limited» не заперечували (том № 12 а.с. 200-224, 223-249).

Правове регулювання спірних правовідносин

8. Відповідно до частини третьої статті 20, частини п'ятої статті 22 Кодексу адміністративного судочинства України Вищому антикорупційному суду підсудні справи про застосування санкцій, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» (далі за текстом, Закон про санкції).

Зазначена санкція за наявності підстав, передлічених в абзаці четвертому частини першої статті 5¹ Закону про санкції, полягає у стягненні в дохід держави активів, що

належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо або опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними. Ця санкція може бути застосована 1) лише в період дії правового режиму воєнного стану та 2) за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

9. Виходячи зі змісту статті 2 Закону про санкції, правову основу їх застосування становлять також Конституція України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, закони України, нормативні акти Президента України, Кабінету Міністрів України, рішення Ради національної безпеки та оборони України (далі за текстом, РНБО).

Згідно зі статтею 9 Конституції України та частинами першої, другої статті 6 Кодексу адміністративного судочинства України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства, а суди застосовують принцип верховенства права, враховуючи практику Європейського суду з прав людини.

Оскільки у тексті Закону про санкції законодавець не наводить визначення використаних ним понять та термінів, суд під час розгляду цієї категорії справ тлумачить їх, виходячи з їхнього загальноприйнятого значення, використовуючи при цьому положення суміжних галузей права, а також беручи до уваги практику Верховного Суду та Європейського суду з прав людини.

10. У запроваджений у Законі про санкції комбінації слів «активи, що належать фізичній або юридичній особі, а також активи, щодо яких така особа може вчинити дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними» слова «належати» та «розпоряджатися» вочевидь використовуються у загальноприйнятому значенні, наведеному в Академічному тлумачному словнику.

Так діеслово «належати» означає бути чисю-небудь власністю, перебувати у чиємусь розпорядженні, користуванні, а «розпоряджатися» – діяти стосовно до чого-небудь на свій власний розсуд.

Інакше кажучи, в обраній законодавцем вербалній конструкції йдеться про такі активи, що перебувають у власності фізичної або юридичної особи, або про такі активи способ та порядок розпорядження якими залежать від волі цієї особи.

11. Поняття «активи» вживається у багатьох нормативно-правових актах, проте його визначення міститься у статті 14 Податкового кодексу України, статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також у пункті 1 Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

У цілому ж під активами (матеріальними та нематеріальними) розуміють доволі широкий спектр об'єктів, зокрема: майно; майнові права; кошти в національній та іноземній валютах, розміщені на рахунках в українських та іноземних банках; грошові внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ; права грошової вимоги (у тому числі кошти, позичені третім особам за договором позики), оформлені у письмовій формі з юридичною особою або нотаріально посвідчені у разі виникнення права вимоги до фізичної особи, а також банківські метали, пам'ятні банкноти та монети електронні гроши; товари, у тому числі земельні ділянки, земельні частки (шаї), а також

цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення; корпоративні права або не боргові цінні папери, емітента яких визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв'язку з ліквідацією; гудвл; право орендаря використовувати базовий актив протягом строку оренди тощо.

I хоча у національному законодавстві України зустрічаються випадки ототожнення категорій «активи» та «майно», проте, з урахуванням визначення поняття «майно», наведеного в статті 190 Цивільного кодексу України, як окремої речі, сукупності речей, а також майнових прав та обов'язків, вбачається, що поняття «активи» за своїм змістом є більш широким та повністю включає в себе поняття «майно», але не обмежується ним.

12. Отже, з урахуванням викладеного колегія суддів констатує, що на правовідносини, які виникають внаслідок застосування Закону про санкції, розповсюджуються стандарти захисту, закріплені у статті 1 Першого протоколу до Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод (далі за текстом, Конвенція), відповідно до якої кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Загальні міркування суду щодо відповідності санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, міжнародним стандартам прав людини

13. Виходячи зі змісту санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, яка є новелою для національного законодавства України, а також беручи до уваги винятковий характер мети, підстав та умов її застосування, судовий розгляд окресленого питання вимагає напрацювання нових підходів для імплементації в умовах неспровокованого та безпредecedентного за свою жорсткістю збройного нападу на Україну тих правил та стандартів, які були розроблені для захисту прав людини у мирний час. Зокрема, йдеться про потребу в дослідженні таких аспектів:

- щодо допустимості ретроактивної дії пункту 1¹ частини першої статті 4 та статті 5¹ Закону про санкції, які набрали чинності 24 травня 2022 року, тобто щодо допустимості застосування цієї санкції з урахуванням тих подій та діянь, які мали місце або були вчинені до 24 травня 2022 року;

- щодо можливості розгляду санкції, передбаченої у пункті 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, як такої, що сягає рівня «кримінального обвинувачення» в розумінні Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі за текстом, Конвенція) а отже надає відповідачу додаткові гарантії (наприклад, доведення вини особи, що передбачено частиною другою статті 6 Конвенції, заборона подвійного притягнення до відповідальності за одне порушення згідно зі статтею 4 Протоколу № 7 до Конвенції тощо);

- щодо пропорційності та співмірності втручання держави у право вільного володіння майном, яке гарантоване статтею 1 Протоколу № 1 до Конвенції, в умовах воєнного стану, запровадженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації з огляду на зміст підстав, передбачених статтею 5¹ Закону про санкції.

13.1. Щодо допустимості ретроактивної дії пункту 1¹ частини першої статті 4 та статті 5¹ Закону про санкції, які набрали чинності 24 травня 2022 року

13.1.1. Для вирішення питання щодо допустимості ретроактивної дії пункту 1¹ частини першої статті 4 та статті 5¹ Закону про санкції колегія суддів вважає за необхідн

застосувати методи історико-політичного та системного тлумачення цієї норми.

13.1.2. У статтях 1, 5¹ Закону про санкції законодавець визначив санкцію у вигляді стягнення активів в дохід держави як спеціальний обмежувальний захід, що може бути застосований до фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами.

Загальною метою застосування санкцій є захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидія терористичній діяльності, а також запобігання порушенню прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, а також їх відновлення.

13.1.3. Вкрай важливо наголосити, що запровадження такого виняткового заходу як стягнення активів в дохід держави відбулось лише 24 травня 2022 року після повномасштабного вторгнення Російської Федерації на всю територію України, хоча збройна агресія, зокрема шляхом окупації Російською Федерацією окремих територій України, розпочалась ще 19 лютого 2014 року. Цей факт зафіксований у частині другій статті 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-ВІІ від 15 квітня 2014 року.

При цьому у період з 19 лютого 2014 року по 24 лютого 2022 року, тобто упродовж понад восьми років, Україна вживала численних заходів для мінімізації негативних наслідків збройної агресії Російської Федерації та мирного врегулювання збройного конфлікту.

Так, 05 вересня 2014 року Україна підписала угоду про тимчасове перемир'я у війні на Сході України під назвою Мінський протокол, а 19 вересня того ж року Мінський меморандум, після чого брала участь у роботі контактних та робочих груп щодо напрацювання шляхів виконання Мінських угод, а також ретельно виконувала Комплекс заходів щодо їх виконання.

Україна також неодноразово зверталась до Організації об'єднаних націй (далі за текстом, ООН), Європейського Парламенту, Парламентської Асамблей НАТО, Парламентської Асамблей ОБСЄ, Парламентської Асамблей ГУАМ, національних парламентів держав світу, зокрема, безпосередньо до Російської Федерації з вимогами щодо виведення з території України всіх військових формувань Російської Федерації та припинення будь-якої підтримки терористичних організацій на сході України, безумовного виконання Мінських домовленостей щодо відновлення повного контролю над державним кордоном України, повернення анексованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь під контроль України, відведення від українсько-російського кордону Збройних Сил Російської Федерації, притягнення до кримінальної відповідальності та покарання осіб, винних у плануванні, підготовці, початку та здійсненні агресії проти України та скосині воєнних злочинів і злочинів проти людяності.

Україна навіть висловлювала згоду на розгортання на своїй території міжнародної операції з підтримання миру та безпеки відповідно до Статуту ООН.

Зазначене підтверджується, зокрема, заявами та зверненнями Верховної Ради України про визнання Російської Федерації державою-агресором № 129-ВІІІ від 27 січня 2015 року, «Про відсіч збройної агресії Російської Федерації та подолання її наслідків» № 337-ВІІІ від 27 січня 2015 року, щодо ескалації російсько-українського збройного конфлікту № 1356-ІХ від 30 березня 2021 року, «Про утиски та недотриманні

прав українців у Росії та невідкладні заходи щодо задоволення національно-культурних та мовних потреб закордонних українців» № 1331-VII від 17 червня 2014 року, «Про трагічну загибель людей внаслідок терористичного акту над територією України» № 1596-VII від 22 липня 2014 року, а також листом Президента України до ООН від 02 квітня 2015 року, що його підтримали РНБО та Верховна Рада Україна, щодо розгортання операції ООН з підтримання миру на окремих територіях Донецької та Луганської областей, який згодом був послідовно підтриманий в офіційному коментарі Міністерства іноземних справ України щодо можливості розгортання операції ООН з підтримання миру на Донбасі від 05 вересня 2017 року тощо.

13.1.4. За результатами звернень України ще 27 березня 2014 року Генеральна Асамблея ООН у своїй першій резолюції № 68/262 «Гериторіальна цілісність України» констатувала незаконність референдуму, проведеного в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі 16 березня 2014 року, та підтримала територіальну цілісність України.

У подальшому Генеральна Асамблея ООН неодноразово у резолюціях "Стан справ у сфері прав людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)" A/RES/71/205 (2016), A/RES/72/190 (2017), A/RES/73/263 (2018), A/RES/74/168 (2019), A/RES/75/192 (2020) наголошувала на недопустимості отримання території внаслідок агресії, засуджувала масові затримання захисників прав людини, а також переслідування за висловлення думок та вимагала від Російської Федерації припинити політику зміни демографічної ситуації у Криму шляхом примусового виселення тощо.

Згодом Генеральна асамблея ООН також звертала увагу на проблеми мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, а також частини Чорного та Азовського морів у резолюціях A/RES/73/194 (2018), A/RES/74/17 (2019), A/RES/75/29 (2020).

Зрештою, 02 березня 2022 року Генеральна Асамблея ООН у своїй резолюції A/ES-11/L.1 «Агресія проти України» засудила агресію, вчинену Російською Федерацією проти України з порушенням статті 2 4) Статуту ООН, а також рішення Російської Федерації від 21 лютого 2022 року щодо статусу окремих районів Донецької та Луганської областей України, яке порушує територіальну цілісність та суверенітет України та суперечить принципам Статуту ООН; вимагала негайно припинити застосування Російською Федерацією сили проти України та повністю вивести Збройні сили Російської Федерації з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

У подальшому, 12 жовтня 2022 року Генеральна Асамблея ООН на поновленій 11^й Надзвичайній спеціальній сесії щодо агресії Російської Федерації проти України переважною більшістю голосів схвалила резолюцію A/RES/ES-11/4 «Територіальні цілісність України: захист принципів Статуту ООН». У цій резолюції вкотре підтверджується відданість суверенітету, незалежності, єдності та територіальні цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, що поширюються на її територіальні води, а також міститься рішуча вимога до Російської Федерації негайно вивести всі військові сили з території України.

13.1.5. Відповідно до пункгів «а», «б», «с», «д», «г» статті 3 Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблей ООН «Визначення агресії» від 14 грудня 1974 року та як неодноразово було констатовано на національному та міжнародному рівнях застосування Російською Федерацією збройної сили проти суверенітету, територіальної недоторканості та політичної незалежності України, є несумісним зі Статутом ООН, та становить акт агресії.

13.1.6. З урахуванням вимог статей 2, 42, 51 Статуту ООН, статті 53 Віденської конвенції про право міжнародних договорів норма міжнародного права щодо заборони застосування збройних сил, за винятком реалізації права держави на самооборону або застосування збройних сил внаслідок ухвалення відповідного рішення Радою Безпеки ООН для підтримання (відновлення) міжнародного миру та безпеки, носить імперативний характер (*jus cogens*), тобто є нормою, що приймається і визнається міжнародним співтовариством держав у цілому як норма, відхилення від якої недопустиме.

Отже, імперативна норма міжнародного права про заборону агресії є такою, яка була запроваджена та визнана міжнародною спільнотою задовго до вторгнення збройних формувань Російської Федерації на територію України, а тому була заздалегідь достеменно відомою всім особам, які брали участь в ухваленні рішення про початок міжнародного збройного конфлікту, підтримували або виправдовували його, де б вони не знаходились та під юрисдикцією якої б держави вони не перебували на момент вчинення цих дій.

13.1.7. Відповідно ж до статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України, тобто для імплементації міжнародно-правових зобов'язань у національне законодавство застосовується спосіб автоматичної трансформації. Інакше кажучи, всі норми міжнародних договорів, в яких Україна бере участь, автоматично трансформуються у норми внутрішньодержавного права щойно такий договір набуває чинності.

Таким чином, положення міжнародного права щодо категоричної заборони збройної агресії, а також всіх пов'язаних з нею діянь існували та діяли на рівні національного законодавства України задовго до прийняття Закону про санкції та внесення змін до нього, якими 24 травня 2022 року було лише запроваджено конкретний обмежувальний захід у виді стягнення активів у дохід держави тих осіб, які:

- ухвалювали рішення щодо збройної агресії проти України;
- брали участь в ухваленні рішення (з підтримкою своїм голосом такого рішення) щодо збройної агресії проти України, якщо таке рішення ухвалювалося колегіально або кількома органами держави-агресора у взаємодії;
- брали участь у підготовці, внесенні, погодженні пропозицій стосовно ухвалення рішення щодо збройної агресії проти України;
- брали участь у державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні заходів, пов'язаних із прийняттям рішення про початок збройної агресії проти України;
- особисто брали участь у збройній агресії проти України;
- брали участь в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України;
- брали участь у прийнятті рішення щодо створення на захопленій в результат збройної агресії території України окупаційної адміністрації, у фактичному створенні окупаційних адміністрацій, а також у державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні створення та функціонування таких адміністрацій;
- ухвалювали або брали участь в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави

на територію, яка відповідно до Конституції України входить до складу України;

- брали участь у прийнятті рішень щодо створення, а також у створенні, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні державою-агресором підконтрольних їй самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;

- брали участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території України;

- суттєво сприяли вчиненню наведених дій або ухваленню наведених рішень.

Виходячи з переліку дій, які наведені в Законі про санкції та за вчинення яких передбачена можливість стягнення активів певної особи в дохід держави, варто констатувати, що цим Законом не було запроваджено жодного нового діяння, а лише деталізовано перелік діянь, які за своїм змістом та направленістю підтримують акт агресії, що він на момент початку збройної агресії Російської Федерації проти України вже був заборонений на рівні міжнародного та національного законодавства всіх країн-учасниць ООН, включаючи Україну та Російську Федерацію.

13.1.8. За таких обставин, колегія суддів вважає, що санкція у виді стягнення активів у дохід держави може бути застосована до особи, яка вчинила або розпочала вчинення діяння, передбаченого частиною першою статті 5¹ Закону про санкції, до 24 травня 2022 року.

13.2. Щодо неприпустимості розгляду санкції, передбаченої у пункті 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, як «кrimінального обвинувачення» в розумінні Конвенції

13.2.1. У рішенні Європейського суду з прав людини «Енгель та інші проти Нідерландів» від 08 червня 1976 року (заяви № 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72; пункти 80-85) було сформульовано вже усталені на теперішній час критерії, за наявності яких можна зробити висновок, що для цілей Конвенції поняття «кrimінальне обвинувачення» має автономне значення та не обмежується лише кваліфікацією певного діяння як «злочину» згідно з національним законодавством.

Зокрема, запроваджене на національному рівні та вчинене діяння набуває ознак «кrimінального обвинувачення» для цілей Конвенції за наявності таких критеріїв:

1) критерій національного права (якщо вчинене діяння прямо підпадає під ознаки злочину відповідно до національного законодавства);

2) критерій мети та тяжкості наслідків (якщо у санкції наявний саме елемент покарання, а передбачені наслідки є достатньо суворими);

3) критерій кола адресатів (якщо відповідальність поширюється на невизначене коло осіб).

13.2.2. У частині першій статті 5¹ Закону про санкції наведений перелік підстав для застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього ж Закону, що за своїм змістом являють собою деталізовані та персоніфіковані дії конкретних суб'єктів, вчинення яких у їхній сукупності з діями органів державної влади Російської Федерації робить можливим вчинення міжнародного противравного діяння – збройної агресії.

Тобто підставою для застосування санкції у виді стягнення у дохід держави активів конкретної особи (фізичної або юридичної) є волевиявлення цієї особи, яке

трансформувалось у її пряму або опосередковану участь у таких діяннях, які самі по собі не містять складу міжнародного протиправного діяння, проте умисне вчинення яких призводить до збройної агресії Російської Федерації проти України, сприяє такій агресії або живить її на політичному, ідеологічному, фінансовому рівнях.

Такий висновок можна зробити, виходячи зі змісту Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року «Визначення агресії», за якою фізичні та юридичні особи не можуть нести персональної юридичної відповідальності за вчинення міжнародних правопорушень, зокрема за застосування збройної сили державою у порушення Статуту ООН. Оскільки акт агресії є міжнародним правопорушенням, за його вчинення до міжнародно-правової відповідальності можуть бути притягнуті лише суб'екти міжнародного права – держава або група держав, тобто такі суб'екти, які у цьому випадку мають міжнародну правосуб'ектність.

Отже, застосування санкцій не є формою юридичної відповідальності фізичних та юридичних осіб за акт збройної агресії, що виключає наявність першого пункту з, так званих, «критеріїв Енгеля».

13.2.3. Щодо другого критерію - мети та тяжкості наслідків, варто наголосити на відсутності елементу покарання як цілі застосування санкцій, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 4 Закону про санкції.

В умовах збройної агресії Російської Федерації відповідно до статті 51 Статуту ООН Україна має невід'ємне право на індивідуальну самооборону. Разом з тим, виходячи з загального змісту Статуту ООН та доктрини міжнародного права в цілому, держава, яка зазнає збройного нападу, поряд із застосуванням збройних сил для безпосереднього протистояння агресії має право та повинна вживати мирних заходів, спрямованих на відновлення міжнародного миру та безпеки.

Позаяк держава за своєю суттю є штучно створеною організацією, а її дії як суб'екта міжнародного права завжди є результатом волевиявлення людей, то вбачається цілком логічним запровадження мирних заходів саме щодо тих осіб, особиста або колективна воля яких лежить в основі збройної агресії Російської Федерації проти України, виправдовує її, підтримує або фінансує.

У цьому аспекті важливим інструментом зовнішньої політики є використання обмежувальних заходів економічного характеру, що застосовуються країною або групою країн щодо іншої країни (групи країн, окрім фізичних та юридичних осіб), щоб змусити її уряд (уряди) припинити порушення норм міжнародного права, наприклад, вивести війська з окупованої території, не фінансувати міжнародний тероризм, завершити практику порушення прав людини тощо.

Застосування економічних санкцій як інструменту політики держави пояснюється досить просто: оскільки санкції ведуть до економічних втрат, що відчути для всього населення держави-агресора, його окремих верств або конкретних представників, це викликає нездоволення відносно політики, яку провадить уряд цієї держави та яка власне спричиняє застосування санкцій. Своєю чергою, таке недоволення здатне змусити керівництво держави-агресора задля збереження ним політичної влади відмовитись від продовження збройної агресії з метою скасування вже запроваджених обмежувальних заходів або запобігання застосуванню нових заходів. Отже, основною метою санкцій є опосередкований політичний вплив на тих осіб, які уповноважені приймати рішення від імені держави-агресора.

Крім того, необхідно підкреслити, що навіть в умовах воєнного стану спрямованість діяльності України визначають права і свободи людини, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека, а головним обов'язком держави залишається утвердження та забезпечення цих прав і свобод (стаття 3 Конституції України).

Вочевидь збройна агресія Російської Федерації не просто завдає Україні та її громадянам прямих збитків внаслідок масового вбивства людей, їх калітва, пошкодження та знищення житла, об'єктів інфраструктури, іншого майна, але для виконання функцій держави вимагає від України відшукання додаткових джерел фінансування для ведення бойових дій, забезпечення безпеки людей, лікування поранених, відновлення пошкодженого майна тощо, що не було заплановане на рівні місцевого та державного бюджетів. Тому застосування санкції у виді стягнення активів у дохід держави має також факультативну мету – фінансування виконання державою тих її функцій, потреба в яких постала внаслідок збройного нападу.

Інакше кажучи, санкція у виді стягнення активів у дохід держави носить не карний характер, а політико-економічний, адже запроваджена лише внаслідок збройного нападу з боку Російської Федерації, з огляду на пряму загрозу існуванню державності (суб'ектності) України та застосовується винятково щодо тих осіб, чиє волевиявлення може вплинути та/або впливає на ухвалення політичного рішення щодо припинення збройної агресії.

13.2.4. Зрештою, варто також констатувати відсутність третього «критерія Енгеля» – поширення певної норми на невизначене коло осіб.

Санкція, передбачена пунктом 1¹¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, не застосовується автоматично до всіх фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України або значною мірою сприяли вчиненню таких дій. Її винятковий характер підкреслений обмеженням строком застосування (в період дії воєнного стану) та обов'язковою обмежувальною умовою (попереднім застосуванням іншої більш м'якої санкції у виді блокування активів).

13.2.5. Виходячи з вискладеного, колегія суддів переконана, що процедура застосування санкції у виді стягнення активів у дохід держави в умовах воєнного стану не сягає рівня кримінального обвинувачення, а тому не вимагає забезпечення відповідачеві за адміністративним позовом таких гарантій, які передбачені для реалізації «класичного» права на захист у кримінальному провадженні.

13.3. Щодо пропорційності та співірності втручання держави у право вільного володіння майном, яке передбачено статтею I Протоколу № 1 до Конвенції, в умовах іншого, ніж мирний час, правового режиму – міжнародного збройного конфлікту

13.3.1. Відповідно до статті 64 Конституції України в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватись обмеження прав і свобод із зазначенням строку їх дії.

13.3.2. Як убачається з усталеної практики Верховного Суду та Європейського суду з прав людини, втручання у мирне володіння майном вважається легітимним за умови існування сукупності трьох критеріїв, що забезпечують сумісність заходу втручання з гарантіями статті 1 Першого протоколу до Конвенції:

- втручання держави у право власності повинно мати нормативну основу в національному законодавстві, яке є доступним для заінтересованих осіб, чітким, а наслідки

його застосування – передбачуваними;

- міста втручання у право власності повинна бути прямо передбачена законом. Конвенція надає державам свободу розсуду щодо визначення легітимної мети такого втручання: або з метою контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів, або для забезпечення сплати податків, інших зборів або штрафів;

- міра та вид втручання у право власності повинні забезпечувати справедливий баланс між інтересами суспільства, які обумовлюють необхідність такого втручання, й інтересами особи, яка такого втручання зазнає. Тобто вид втручання повинен бути співмірним (пропорційним) з легітимною метою (постанова Великої Палати Верховного Суду від 13 січня 2021 року у справі № 9901/405/19 (пункт 54), постанова Касаційного цивільного суду Верховного Суду від 16 жовтня 2019 року у справі № 460/762/16-п, рішення Європейського суду з прав людини від 23 січня 2014 року у справі «East/West Alliance Limited» проти України» (заява № 19336/04, пункти 166-168), а також від 23 листопада 2000 року у справі «Колишній король Греції та інші проти Греції» (заява № 25701/94, пункт 89)).

13.3.3. Проте, як убачається з практики Європейського суду з прав людини, оцінка окресленим критеріям, які були напрацьовані для їх застосування у мирний час, в умовах збройного конфлікту повинна бути надана з урахуванням цих надскладних реалій.

Так, у рішення «Loizidou проти Туреччини» від 18 грудня 1996 року (заява № 15318/89, пункти 43, 53), у якому йшлося про події, що мали місце на території Республіки Кіпр під час окупації частини її території Туреччиною, прямо зазначено, що Конвенція повинна тлумачитись з урахуванням правил, встановлених Віденською Конвенцією про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 року, а її основоположні принципи не можуть застосовуватись у відриві від реального стану справ та загального контексту проблеми.

У рішенні «Hassan проти Сполученого Королівства Великобританії» (заява № 29750/09 від 16 вересня 2014 року, пункт 38), яке стосувалось подій під час вторгнення в Ірак коаліції збройних сил під одним командуванням США із контингентом від Сполученого Королівства, Австралії, Данії та Польщі, Європейський суд з прав людини посилався на доповідь Комісії ООН з міжнародного права на тему «Фрагментація міжнародного права: труднощі, зумовлені диверсифікацією та розширенням сфери охоплення міжнародного права». Ця комісія, вирішуючи питання співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права, наголошувала: «слід пам'ятати, що війна є винятковою ситуацією, і про це не можна забувати під час визначення того, які стандарти належить використовувати для обґрунтування поведінки в таких виняткових обставинах. Складність застосування вже відомих стандартів полягає у тому, що необхідно робити вибір між різноманітними наборами правил, жодне з яких не скасовує інших повною мірою. Lex specialis лише вказує, що хоча, можливо, було б бажано застосовувати лише право прав людини, таке рішення є надміру ідеалістичним з урахуванням особливостей збройного конфлікту».

13.3.4. Звичайно, законодавство щодо прав людини не втрачає своєї чинності під час збройного конфлікту, проте, ті підходи, що у мирний час вважаються усталеними та дієвими, в особливих умовах, якими поза сумнівом є умови широкомасштабної неспровокованої агресії Російської Федерації проти України, не завжди є ефективними, а відтак вимагають від України та світу термінового напрацьовання нових механізмів з урахуванням першочергової необхідності забезпечити «виживання держави» та

реалізувати її право на самооборону, яке гарантоване Статутом ООН.

13.3.5. На підсилення цієї позиції колегія суддів вважає за необхідне послатись також на зміст консультативного висновку щодо законності погрози ядерною зброєю або її застосування від 08 липня 1996 року, у якому Міжнародний Суд, усвідомлюючи винятковість та особливість воєнного стану, зазначав, що оцінка легітимності позбавлення людини такого її невід'ємного права, як право на життя, внаслідок застосування певної зброї у війні повинна бути надана на підставі спеціального закону, що застосовується під час збройного конфлікту, а не вважатись такою, що висновується лише з самих умов статті 6 Пакту про громадянські та політичні права.

Отже, суд констатує, що міжнародне право не виключає конфліктів правових норм, ба більше такі конфлікти є неминучими, тому фрагментація міжнародного права є природним процесом його розвитку, який дозволяє розробляти спеціальні правила на національному рівні з метою реагування на потреби, що не достатньо адекватно врегульовані міжнародним правом.

Саме таким спеціальним правилом, на переконання колегії суддів, є можливість застосування під час воєнного стану санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції.

13.3.6. Застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, вочевидь містить ознаки втручання держави у право на мирне володіння майном.

Проте, колегія суддів звертає увагу на те, що пункт 2 статті 1 Першого протоколу до Конвенції допускає реалізацію державою права вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів. Зазначене повною мірою відповідає приписам частини сьомої Конституції України, відповідно до якої використання власності не може завдавати шкоди, зокрема, правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства.

13.3.7. 12 травня 2022 року Верховна Рада України, діючи у межах своєї компетенції, прийняла Закон України № 2257-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов’язаних з активами окремих осіб», яким передбачено мету, підстави, вид, умови та порядок застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо або опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Цей Закон був оприлюднений в офіційному виданні «Голос України» № 109 від 23 травня 2022 року та набрав чинності наступного дня, тобто 24 травня 2022 року.

Відтак зазначена форма втручання держави має нормативну основу в національному законодавстві України, яке є доступним для заинтересованих осіб, чітким, а наслідки його застосування – передбачуваними.

13.3.8. Як зазначено у частині третьій статті 6 «Прикінцеві положення» Закону про санкції, санкція, передбачена пунктом 1¹ частини першої статті 4 зазначеного Закону, є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, перелік яких визначений частиною першою статті 1 цього ж Закону, в умовах правового режиму воєнного стану.

Такими цілями є захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і

територіальної цілісності України, протидія терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави.

Отже, запровадження санкції у виді стягнення активів у дохід держави має глобальну політико-економічну легітимну мету, що складається з двох компонентів: 1) сприяти зупиненню збройної агресії Російської Федерації проти України шляхом персоніфікованого впливу (тиску) на тих людей, які своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України або значною мірою сприяли вчиненню таких дій іншими особами, та 2) створення за рахунок активів наведених осіб підґрунтя для оперативного відновлення пошкоджених або зруйнованих об'єктів інфраструктури, житлового фонду, медичних закладів, закладів освіти тощо (обґрунтування вже наведене у пункті 12.2.4. цього рішення).

13.3.9. Обидва компоненти повною мірою узгоджуються зі змістом та духом Резолюції Європарламенту від 23 листопада 2022 року, у якій міститься заклик до консолідованого впливу на держави, недержавних гравців та окремих осіб, які підтримують та роблять можливою агресію Російської Федерації проти України, посилюють її військові потужності, а також до створення широкого міжнародного «компенсаційного механізму», який має включати створення міжнародного реестру завданої шкоди та алгоритми взаємодії із українською владою у цих справах.

13.3.10. Зрештою, вирішуючи найскладніше питання пропорційності втручання держави у право вільно володіти майном, колегія суддів бере до уваги не лише релевантні норми міжнародного та національного права, а й загальний контекст їх застосування.

По-перше, санкція, передбачена пунктом 1¹ частини першої статті 4 зазначеного Закону, є винятковим заходом, що застосовується лише під час воєнного стану та щодо вельми обмеженого кола осіб, які підтримують збройну агресію Російської Федерації проти України та відносно яких вже застосовано більш м'яку санкцію у виді блокування активів.

По-друге, заходи, запроваджені Законом України «Про санкції» в редакції від 14 серпня 2014 року, спочатку носили характер тимчасових обмежень та, будучи застосованими упродовж 2014–2022 років до осіб, які підтримували, фінансували та виправдовували збройну агресію Російської Федерації проти України, не мали належного впливу на цих осіб та не змогли попередити повномасштабне вторгнення російських збройних формувань на територію України, яке розпочалось 24 лютого 2022 року. Отже, запровадження нового виду санкцій у виді стягнення активів у дохід держави лише у травні 2022 року є вочевидь вимушеним кроком з боку України.

Зрештою, по-третє, для справедливої оцінки співмірності запровадження такого політико-економічного обмежувального заходу як стягнення активів у дохід держави варто проаналізувати динаміку розвитку міжнародного збройного конфлікту на території України:

- починаючи з лютого 2014 року, частина території України (півострів Крим частини Донецької та Луганської областей) була окупована Російською Федерацією;
- не дивлячись на численні мирні заходи у найрізноманітніших форматах, вжит Україною та міжнародною спільнотою упродовж восьми років, Російська Федерація не відмовилася від окупованих територій. Натомість, 24 лютого 2022 року країна-агресор допустила ескалацію міжнародного збройного конфлікту, а саме відбулося

15

широкомасштабне вторгнення збройних формувань Російської Федерації на всю територію України;

- попри засудження Генеральною Асамблеєю ООН вторгнення Російської Федерації в Україну та вимогу негайно, повністю та беззастережно вивести всі свої збройні формування з України в межах міжнародно визнаних кордонів останньої, зафіксовані у резолюціях від 02 березня та 12 жовтня 2022 року, станом на березень 2023 року:

1) з 2014 року окупованими залишаються півострів Крим, частина Луганської та Донецької областей.

З 24 лютого 2022 року були окуповані також частина Запорізької, Київської, Сумської, Харківської, Херсонської, Чернігівської областей, а станом на березень 2023 року після звільнення Збройними Силами України повністю Київської, Сумської, Харківської, Чернігівської областей та частково Херсонської області окупованими залишаються частина Херсонської та Запорізької областей;

2) за офіційними відомостями Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні (Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні за період з 01 лютого по 31 липня 2022 року, оприлюднена 27 вересня 2022 року) лише цією місією задокументовано 5 385 смертей цивільного населення, поміж яких 382 дитини, ще 7 264 цивільних дістали поранення, хоча кількість жертв є вочевидь набагато більшою, оскільки роботи з екстремізації та ідентифікації останків загиблих ще тривають. Як зазначено у доповіді, основний тягар наслідків бойових дій несеуть цивільні особи, а постійні напади на цивільні об'єкти привели до пошкодження чи руйнування 252 медичних закладів, 384 навчальних закладів та такої кількості житлових приміщень, яка не піддається наразі обрахунку, що не лише ставить під загрозу життя цивільних осіб, а й змушує їх жити в принизливих умовах, а також підтримує їхнє право на здоров'я, освіту, житло, їжу та воду (<https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/ua/2022-09-23/ReportUkraine-1Feb-31Jul2022-ua.pdf>);

3) за інформацією ж Офісу Генерального прокурора станом на 20 березня 2023 року вже зареєстровано 74 359 воєнних злочинів, вчинених збройними формуваннями Російської Федерації на території України (<https://www.gp.gov.ua>);

4) збройні формування країни-агресора регулярно та безперервно здійснюють авіа бомбардування, наносять ракетні удари по цивільних об'єктах, використовують заборонені види озброєння, масово мінують територію окупованих ними населених пунктів України, а у цілому ведуть, як констатує Європарламент «незаконну, неспровоковану та невиправдану загарбницьку війну» (Резолюція Європарламенту № 2022/2896 (RSP), <https://www.ohchr.org/sites/default/files/2022-10/PR-GA-report-UKRAINIAN.pdf>, <https://dsns.gov.ua/uk/news/ostann-i-novini/30-teritoriyi-ukrayini-zaminovano-za-masstabami-se-yak-dvi-teritoriyi-derzavi-avstriya-sergii-kruk>);

5) враховуючи безпредентну жорстокість збройної агресії Російської Федерації проти України, законодавчими органами окремих держав та їх об'єднань Російська Федерація визнана державою-терористом (спонсором тероризму) або її політичний режим визнаний терористичним, зокрема:

- 10 травня 2022 року в Сенаті Сполучених Штатів Америки зареєстрована резолюція, що визнає Російську Федерацію державою-спонсором тероризму, а дії Уряду останньої за головування Путіна В.В. – актами тероризму. Ця резолюція закликає держсекретаря США визнати Росію державою, яка спонсорує тероризм;

- 10 травня 2022 року Сейм Литви одноголосно ухвалив резолюцію, якою визнав

Росію державою, яка підтримує та здійснює тероризм, а війну Росії проти України – геноцидом Української нації;

- 11 серпня 2022 року посли (депутати) Сейму Латвії ухвалили заяву, у якій оголосили Росію державою-спонсором тероризму і назвали її дії в Україні «цілеспрямованим геноцидом Українського народу». Латвійський Парламент офіційно визнав тероризмом насильницькі дії Російської Федерації проти цивільних осіб України та інших країн, а саму Росію – країною, що підтримує тероризм. Латвійський Сейм зазначив, що сили Російської Федерації цілеспрямовано атакують цивільних в Україні, використовуючи страждання та залякування як інструмент у спробі деморалізувати український народ і військових, паралізувати дієздатність держави, щоб окупувати Україну;
- 12 жовтня 2022 року Генеральна Асамблея ООН засудила спробу анексії Росією територій України та ухвалила резолюцію щодо територіальної цілісності України попри намагання Росії заблокувати цей процес;
- 13 жовтня 2022 року Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію про визнання поточного російського політичного режиму терористичним і затаврування його як такого;
- 18 жовтня 2022 року Парламент Естонії визнав Росію державою-спонсором тероризму, засудив анексію частини території України та оголосив російський режим терористичним;
- 26 жовтня 2022 року Сенат Польщі прийняв резолюцію, якою визнав «владу Російської Федерації терористичним режимом», констатувавши, що «російські загарбники тероризують жителів українських міст, бомбардують цивільні об'єкти: дитячі садки, школи, театри та житлові масиви. Бандити в російській формі катують і вбивають військовополонених і мирних жителів окупованих територій. Викрадають українських дітей. Депортують, переселяють і відправляють українських громадян у віддалені райони Росії»;
- 15 листопада 2022 року Нижня палата Парламенту Чехії ухвалила резолюцію, якою засудила напад Росії на Україну, зокрема удари по об'єктах енергетичної інфраструктури, а також не визнала результати референдумів, на підставі яких російська влада анексувала частину території України;
- 21 листопада 2022 року Парламентська асамблея НАТО ухвалила резолюцію, у якій визнала Російську Федерацію державою-терористом;
- 23 листопада 2022 року Європейський парламент визнав Російську Федерацію державою-спонсором тероризму та засудив вчинені нею воєнні злочини, а також акти терору проти цивільного населення України.

13.3.11. Таким чином, беручи до уваги небачені за своєю жорстокістю наслідки збройної агресії Російської Федерації, яка створює пряму загрозу існуванню України як суверенної держави та відверто ігнорує резолюції Генеральної Асамблеї ООН, а також з огляду на політико-економічний характер санкцій у виді стягнення активів у дохід держави, яка може бути застосована лише під час воєнного стану щодо тих осіб, які підтримують (сприяють, виправдовують, фінансують) дії держави-агресора, колегія суддів вважає такий вид та обсяг втручання держави у право мирного володіння ними майном співмірним та пропорційним до легітимної мети такого втручання.

Фактичні обставини та докази на їх підтвердження

14. Для встановлення фактичних обставин суд бере до уваги лише ті джерела (документи, електронні докази, висновки експертів), які самі по собі містять дані, що мають значення для правильного вирішення справи, або зміст яких переданий у такий спосіб, що не викликає сумнівів у достовірності відображеній інформації (наприклад, паперова форма електронного документу, посвідчена у визначеному законом порядку; зміст офіційних веб-сайтів зі скріншотами відповідних сторінок, виготовленими уповноваженими особами у межах їх повноважень; висновки та мотивувальна частина актів перевірки контролюючого органу; листування українських контролюючих органів з контролюючими органами іноземних юрисдикцій тощо).

15. При цьому суд відхиляє як докази зміст повідомень про підозру та ухвал слідчих суддів у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань 12 квітня 2022 року за номером 12022000000000291, адже за частинами шостою, сьомою статті 78 Кодексу адміністративного судочинства України преюдіційне значення для адміністративного суду має лише вирок або ухвала про закриття кримінального провадження щодо питання, чи мала місце дія (бездіяльність) та чи вчинена вона певною особою, тоді як оцінка, надана певному факту будь-яким суб'ектом у кримінальному провадженні, не є обов'язкового.

Разом з тим, висновки експертів, вилучені/витребувані документи (електронні документи), зокрема, зміст яких відображеній у протоколах їхнього огляду, що були здобуті у межах наведеного кримінального провадження, колегія суддів вважає допустимими доказами в розумінні статті 74 Кодексу адміністративного судочинства України. До того ж, у порядку, передбаченому статтею 222 Кримінального процесуального кодексу України, позивачеві надано дозвіл на розголошення відомостей досудового розслідування (том № 3 а.с. 86).

Докази наявності умов для застосування санкцій, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції

16. 24 лютого 2022 року внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України на підставі Указу Президента України № 64/2022 був запроваджений воєнний стан на всій території України строком на 30 діб, який у подальшому неодноразово продовжувався та триває дотепер. Отже, права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30-34, 38, 39, 41-44, 53 Конституції України, можуть бути обмежені.

17. Як убачається з рішення РНБО від 19 жовтня 2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», зведеного в дію Указами Президента України № 726/2022, 727/2022 від 19 жовтня 2022 року до Пономаренка О.А., Ротенберга А.Р., Ротенберга І.А., Скоробагатька О.І. була застосована санкція у виді блокування активів строком на десять років (том № 2 а.с. 10-18, 19-20, 21-27, 28-29), що згідно з абзацом другим частини першої статті 5¹ Закону про санкції є обов'язковою умовою для застосування санкцій, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону.

Докази, що свідчать про наявність підстав для застосування санкцій, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, а саме про підтримку Відповідачами збройної агресії Російської Федерації проти України

18. На офіційній сторінці Президента Російської Федерації за посиланням <http://www.kremlin.ru/events/president/news/57472/photos> наявний розділ з назвою «Открытие автодорожной части Крымского моста», подія датована 15 травня 2018 року. Того дні

Путін В.В. та Ротенберг А.Р. відкрили Керченський міст, що поєднав територію Російської Федерації з територією окупованої частини України – Автономною Республікою Крим. За будівництво Керченського мосту 16 березня 2020 року Ротенберг А.Р. був нагороджений державним орденом «Герой праці Російської Федерації», що було широко висвітлено у ЗМІ країни-агресора, посилання на які також є активними на сторінці Вікіпедії «Ротенберг, Аркадий Романович» (том № 3 а.с. 71-85, 177-187, том № 11 а.с.215-223).

На описах до фотографій окресленої події із зображенням Путіна В.В. та Ротенберга А.Р. останній ідентифікований як «Председатель совета директоров ООО «Стройгазмонтаж» (том № 3 а.с. 80-82).

19. На сайті Єдиної системи в сфері закупівель Російської Федерації за електронною адресою <http://zakupki.gove.ru/epz/main/public/home.html> міститься також інформація про контракт № 21-13/ЭФ/7-САД, укладений між Федеральною казенною установою «Управление федеральных автомобильных дорог «Тамань» Федерального дорожного агентства» та ПАТ «Мостотрест» щодо надання послуг з утримання діючої мережі автомобільний доріг загального користування федерального значення А-290 Новоросійськ-Керч, транспортний перехід через Керченську затоку км 141+018 – км 160+048. Срок дії цього контракту до 31 грудня 2023 року (том № 3 а.с. 82-84).

Як убачається зі змісту сайту <http://www.mostotrest.ru/>, основним акціонером ПАТ «Мостотрест» є АТ «ТФК-Фінанс», що підконтрольне Ротенбергу А.Р., а його директором є Спиридонов О.Є. (том № 3 а.с. 76). Крім того, на офіційному веб-сайті Федеральної податкової служби Російської Федерації <https://egrul.nalog.ru/index.html> у розділі, присвяченому суб'єкту господарювання – ТОВ «Стройпроектхолдинг», зазначено, що учасником (засновником) цього товариства є також Ротенберг А.Р., а директором – той самий Спиридонов О.Є., який очолює ПАТ «Мостотрест», при цьому ТОВ «Стройпроектхолдинг» є правонаступником АТ «ТФК-Фінанс» (том № 3 а.с. 78-79).

20. Крім того, підконтрольний Ротенбергу А.Р. суб'єкт господарювання, а саме ТОВ «Стройгазмонтаж», проводив реконструкцію міжнародного дитячого центру «Артек», що знаходиться на окупованій території суверенної України, а саме в Автономній Республіці Крим, а крім того Ротенберг А.Р. обіймав посаду голови ради директорів видавництва «Просвещение», яке реалізовувало проект «Детям России: Адрес – Крим», метою якого було переконання кримських дітей у тому, що вони тепер громадяни Російської Федерації.

21. Щодо сина Ротенберга А.Р. – Ротенберга І.А. варто зазначити, що 20 січня 2017 року він став співласником (акціонером) ВАТ «Тульский патронный завод», придбавши 46,176 % його акцій, що підтверджується поясненнями до бухгалтерського балансу та звіту про фінансові результати цього товариства (том № 3 а.с. 46-47). У цьому ж документі міститься інформація про належність ще кількох підприємств оборонно-промислового комплексу тим самим особам, що є акціонерами АТ «Тульский патронный завод», отже, Ротенберг І.А. є також акціонером АТ «Ульяновский патронный завод», а також АТ «Симбирский патронный завод» (том № 3 а.с. 43).

На користь існування єдиної структури цих трьох підприємств свідчить також забезпечення ВАТ «Тульский патронный завод» виконанням грошових зобов'язань за кредитними договорами, укладеними АТ «Симбирский патронный завод» та АТ «Ульяновский патронный завод», шляхом поручительства перед банківськими установами (том № 3 а.с. 64-65).

22. ВАТ «Тульский патронный завод» є багатопрофільним машинобудівним

підприємством, яке належить до провідних установ оборонно-промислового комплексу Російської Федерації та провадить господарську діяльність на основі 12 ліцензій, серед яких базовими є «Торгівля цивільною та службовою зброєю і основними частинами вогнепальної зброї», «Розробка, виробництво, випробування, ремонт та утилізація цивільної та службової зброї і основних частин вогнепальної зброї, торгівля цивільною та службовою зброєю і основними частинами вогнепальної зброї», а також «Торгівля набоями до зброї» (том № 3 а.с. 32-94, том № 11 а.с. 234-243).

На загальнодоступній інтернет-сторінці під назвою «Офіційний сайт Единой информационной системы в сфере закупок. ЕИС ЗАКУПКИ» за посиланням <https://zakupki.gov.ru> за постачальником АТ «Ульяновский патронный завод» (АТ «Тульский патронный завод») розміщені 87 карток із інформацією про укладені контракти. Так, у 2016-2021 роках зазначені товариства відвантажували продукцію воєнного призначення для потреб Федеральної служби військ Національної гвардії Російської Федерації, Федерального казенного закладу «Військова частина 95006», Федеральної митної служби, Слідчого комітету Російської Федерації, Федерального закладу «Головний центр інженерно-технічного обслуговування та зв'язку Федеральної служби виконання покарань», Державної служби фельдзв'язку Російської Федерації, Генеральної прокуратури Російської Федерації, Федерального казенного закладу «Військова частина 28178» на загальну суму 590 691 251 російський рубль та 77 348 371,80 російський рублів (том № 3 а.с. 95-123, том № 10 а.с. 3-4).

23. За висновком експерта № СЕ-19-22/18042-БЛ від 21 липня 2022 року під час огляду місцевості, розташованої біля села Буча-Бабинецька, Бучанського району, Київської області, були виявлені набої, гільзи та кулі, частина з яких були виготовлені на «Тульском патронном заводе» та «Ульяновском патронном заводе», хоча й за радянських часів (том № 3 а.с. 193-213).

24. У 2018 році (вочевидь з огляду на застосування санкцій з боку США) Ротенберг І.А. продав по 13,41% акцій зазначеного підприємства ТОВ «ДФА Капітал» та ТОВ «ВК Холдингс», кінцевими бенефіціарами яких є Ротенберг А.Р. та ще одна особа, а ще 19,336 % – АТ «Промислові технології». Наразі Ротенберг І.А. володіє 0,86 % акцій АТ «Тульский патронный завод» (том № 10 а.с. 3-4).

25. За дії, спрямовані на підтримку політики Уряду Російської Федерації щодо інтеграції незаконно анексованої та окупованої Автономної Республіки Крим, Європейський Союз, Швейцарія, Канада, Нова Зеландія, США, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії, Японія та Австралія упродовж 2014-2023 років застосовували до Ротенберга А.Р. та Ротенберга І.А. низку санкцій

https://www.seco.admin.ch/seco/de/home/Aussenwirtschaftspolitik_Wirtschaftliche_Zusammenarbeit/Wirtschaftsbeziehungen/exportkontrollen-und-sanktionen/sanktionen-embargos/sanktionsmassnahmen/massnahmen-zur-vermeidung-der-umgehung-internationaler-sanktione.html,

<https://www.mfat.govt.nz/en/countries-and-regions/europe/ukraine/russian-invasion-of-ukraine/sanctions>,

<https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20220303>;

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0269-20220721>,

<https://www.gov.uk/government/publications/financial-sanctions-ukraine-sovereignty-and>

territorial-integrity,

https://www.meti.go.jp/policy/external_economy/trade_control/01_seido/04_seisai/downloadCrimea/20220303press_russia.pdf,

<https://gazette.gc.ca/rp-pr/p2/2014/2014-05-07/html/sor-dors98-eng.html>,

<https://www.dfat.gov.au/international-relations/security/sanctions/consolidated-list>).

26. Крім того, до спільних активів Ротенберга І.А., Пономаренка О.А., Скоробагатько О.І. входить АТ «Міжнародний аеропорт Шереметьєво» (частка у розмірі 68,44 %), для інвестицій у який зазначені особи заснували компанію «TPS Avia Holding» та створили дочірній холдинг ТОВ «Шереметьєво Холдинг».

У 2017 році Пономаренко О.А. став головою ради директорів АТ «Міжнародний аеропорт Шереметьєво», а Скоробагатько О.І. – членом ради директорів (том № 10 а.с. 64-67, том № 11 а.с. 224-233).

Цей аеропорт виступає постачальником послуг державним військовим установам та військовим частинам, зокрема, військовій частині 43753, військовій частині 55002, військовій частині 66631, Федеральній казенній установі «Об'єднане стратегічне командування західного воєнного округу», Службі спеціального зв'язку та інформації Федеральної служби охорони Російської Федерації тощо (том № 3 а.с. 182).

27. До того ж, Скоробагатько О.І. з 2011 року по 2016 рік був депутатом Держдуми Російської Федерації та голосував за ратифікацію, так званого, «Договору про прийняття Криму до складу Росії» (том № 3 а.с. 183).

28. У 2022-2023 роках до Пономаренка О.А. були застосовані міжнародні санкції у Європейському Союзі, США, Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірландії, Канаді, Швейцарії, Австралії, Новій Зеландії, Японії

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0269-20221020>,

https://www.seco.admin.ch/seco/de/home/Aussenwirtschaftspolitik_Wirtschaftliche_Zusammenarbeit/Wirtschaftsbeziehungen/exportkontrollen-und-sanktionen/sanktionen-embargos/sanktionsmassnahmen/massnahmen-zur-vermeidung-der-umgehung-internationaler-sanktionen.html,

<https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20220802>,

<https://www.dfat.gov.au/international-relations/security/sanctions/consolidated-list>,

https://www.international.gc.ca/world-monde/issues_development-enjeux_developpement/response_conflict-reponse_conflits/crisis-crises/ukraine-sanctions.aspx?lang=eng,

<https://www.gov.uk/government/publications/financial-sanctions-ukraine-sovereignty-and-territorial-integrity>,

<https://www.mfat.govt.nz/en/countries-and-regions/europe/ukraine/russian-invasion-of-ukraine/sanctions>,

https://www.meti.go.jp/policy/external_economy/trade_control/01_seido/04_seisai/downloadCrimea/20230127press_russia.pdf).

29. Важливим аспектом для цього провадження є також те, що як встановила Державна податкова служба України в акті перевірки № 126/31-00-07-01-01/34693827 від 01 березня 2021 року, усіх Відповідачів пов'язує довготривале ведення спільного бізнесу у межах групи компаній TPS Group, створеної у 2004 році. Основними напрямками

діяльності TPS Group є будівництво інфраструктури, торговельних центрів, їх обслуговування та управління ними. TPS Group провадить господарську діяльність у Москві, Краснодарі, Сочі, Новосибірську, Києві (том № 4 а.с.155). Корпоративна структура цієї групи має значення для розгляду цієї справи та ретельно проаналізована далі у цьому рішенні.

Активи Відповідачів, що знаходяться на території України та підлягають стягненню в дохід держави, а також дотична до предмету доказування інформація

30. Торговельно-розважальний центр «Ocean Plaza» (далі за текстом, ТРЦ «Ocean Plaza»), що має загальну площину 134 627 м² та розташований на земельній ділянці з кадастровим номером 8000000000:79:054:0036 площею 2,9689 га по вулиці Антоновича, 176 в місті Києві, належить на праві власності ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» (далі за текстом, ТОВ «ІС «Либідь»).

31. ТОВ «ІС «Либідь» є резидентом України, державна реєстрація якого відбулась 16 жовтня 2006 року.

Видами діяльності ТОВ «ІС «Либідь» є організація будівництва будівель, будівництво житлових і нежитлових будівель, купівля та продаж власного нерухомого майна, надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (основний вид діяльності), управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту, а суттю господарської діяльності є здавання в оренду торговельних площ в ТРЦ «Ocean Plaza».

Станом на 22 лютого та 07 березня 2023 року учасниками ТОВ «ІС «Либідь» є ТОВ «Авангард-Віларті», якому належать 66,65 % статутного капіталу ТОВ «ІС «Либідь», та ТОВ «Ланіта Інвест», що йому належать решта 33,35 %.

Кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) ТОВ «ІС «Либідь», зокрема тими, через яких здійснюється опосередкований вплив на це товариство, є Валлабх Сюзанна та Валлабх Андреа Рішааль, а також Хмельницький В.І. (том № 5 а.с. 171-174, 176-179, 181-184, том № 11 а.с. 1-18, том № 12 а.с. 202-206).

Разом з тим, для цієї справи є важливим те, що упродовж 2014-2023 років склад засновників та кінцевих бенефіціарних власників ТОВ «ІС «Либідь» (у різних конфігураціях) змінювався неодноразово, про що буде зазначено далі у цьому рішенні у розділі «Оцінка суду».

32. Як повідомило Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, у листі № 1987/2-26-22/5 від 19 травня 2022 року, будівництво ТРЦ «Ocean Plaza» розпочалось у квітні 2010 року за участі компаній «Ukrainian Development Hartners» (Київ), «К.А.Н. Деволопмент» та ВАТ «ТПС Недвижимості» (Москва, Російська Федерація).

При цьому під час створення та подальшого розвитку цього проекту саме ВАТ «ТПС Недвижимості» (Москва) виконувала та продовжує виконувати дотепер функцію щодо центрального (операційного) керівництва господарською діяльністю ТРЦ «Ocean Plaza», хоча за відомостями про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень безпосереднім власником цього об'єкту нерухомості є ТОВ «ІС «Либідь», а єдиним засновником останнього з 2010 року до 2023 року було ТОВ «Авангард-Віларті». Проте, у наказах АТ «ТПС Недвижимості» № ФК-5-ОД від 30 серпня 2019 року та № ТПС-050-ОД від 27 серпня 2020 року під час формування бюджету цього товариства, а також його дочірніх та керованих товариств відповідно на 2020 та 2021 роки

ЛГ

було передбачено надання, зокрема бюджету ТОВ «JC «Либідь», а під час огляду програмного забезпечення ТОВ «JC «Либідь» у розділі «Прочие приказы» у додатку «Приложение 1. Матрица полномочий согласования условий новых договоров аренды» встановлено, що всі структурні зміни в договорах оренди ТРЦ «Ocean Plaza» погоджувались центральним відділенням АТ «ТПС Недвижимость» у Москві, Російська Федерація (том № 3 а.с. 177-187, 188-191, том № 5 а.с. 145-146, 148, 171-174, 176-179, 181-185).

Крім того, згідно з даними офіційного сайту групи «ТПС Недвижимость» (<https://tps-ua.com>), а також списку афілійованих осіб ВАТ «Недвижимость» (код емітента 10004-А), до групи входять:

- з 31 жовтня 2011 року «TPS Real Estate Holding»;
- з 06 березня 2012 року «TPS Finance Ltd», «Incomet Enterprises Ltd»;
- з 16 січня 2013 року «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «Ethoder Investments Limited», ТОВ «JC «Либідь», ТОВ «Авангард-Віларті» (том № 4 а.с. 156-157).

33. Відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань, станом на 24 вересня 2015 року єдиним засновником ТОВ «ТПС Нерухомість Київ» було ВАТ «ТПС Недвижимость» (країна реєстрації РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ) (том № 7 а.с. 196).

Засновниками ВАТ «ТПС Недвижимость» були Скоробагатько О.І., Пономаренко О.А., Ротенберг А.Р., що підтверджується листом Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, № 1987/2-26-22/5 від 19 травня 2022 року (том № 3 а.с. 177).

Проте, як повідомила Служба зовнішньої розвідки України у листі № 10/2/488-ВС від 25 січня 2023 року, у липні 2014 року Ротенберг А.Р., будучи обізнаним щодо застосування до нього санкцій з боку США, передав належні йому акції ВАТ «ТПС Недвижимость» своєму синові – Ротенбергу І.А., який разом з родиною Валлабхів стає кінцевим бенефіціаром. У цьому ж листі зазначено, що саме ВАТ «ТПС Нерухомість» дочірньою структурою якого є ТОВ «ТПС Нерухомість Київ», контролює ТРЦ «Ocean Plaza», тоді як ТОВ «JC «Либідь» є лише формальним власником цього об'єкту нерухомості (том № 7 а.с. 197, том № 10 а.с. 8).

З 11 квітня 2018 року по 05 вересня 2019 року офіційним бенефіціарним власником ТОВ «ТПС Нерухомість Київ» було так само АТ «ТПС Недвижимость», але вже через Ротенберг Л.А., який передав корпоративні права її брат – Ротенберг І.А. у зв'язку із застосуванням до нього санкцій, а також через Сюзанну, Джейпракаша та Андреа Рішналі Валлабхів, а з 05 вересня 2019 року по 09 червня 2021 року – через Ротенберг Л.А. Наталію Рожкову, Ірину Степанову (двоє останні є привільними дружинами Пономаренка О.А. та Скоробагатько О.І.) (том № 7 а.с. 198, 199).

У ході досудового розслідування кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за номером 1202200000000291 від 12 квітня 2022 року, встановлено, що посадові особи ТОВ «ТПС Нерухомість Київ» за контрактом № 05/07/12 від 05 липня 2012 року у 2021 році перерахували на рахунки компанії нерезидента «Ethoder Investments Limited» грошові кошти із призначенням «Виплати дивідендів» на загальну суму понад 60,8 мільйонів доларів США.

34. Як вже зазначалось, власником 100 % у статутному капіталі ТОВ «JC «Либідь»

донедавна було ТОВ «Авангард-Віларті», єдиним активом якого була інвестиція, розмір якої дорівнював розміру статутного капіталу ТОВ «ІС «Либідь». При цьому згідно з податковою звітністю ТОВ «Авангард-Віларті» не провадить та не проводило жодної значної господарської діяльності (том № 4 а.с. 157).

35. Своєю чергою власником 99,9 % статутного капіталу ТОВ «Авангард-Віларті» була компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», а ще 0,01 % – компанії спочатку «TPS Finance LTD», а згодом «Ethoder Investments Limited», тоді як 100 % у статутному капіталі двох останніх належали «TPS Real Estate Holding Limited» (попередня назва «Grand Malls Development Limited»), кінцевими бенефіціарами якого були Відповідачі (том № 4 а.с. 157, том № 11 а.с. 19-33).

36. Напередодні початку будівництва, а саме 27 жовтня 2009 року між ТОВ «ІС «Либідь» та компанією «Ethoder Investments Limited» був укладений Кредитний договір № 1, за умовами якого остання надала ТОВ «ІС «Либідь» позику у розмірі 150 000 000 доларів США під 20 % річних строком до 31 грудня 2025 року (том № 4 а.с. 40-41, 42-50).

37. Як убачається з Фінансової звітності компанії «Ethoder Investments Limited» за 2016, 2017, 2018 роки основним видом її діяльності є фінансове посередництво всередині групи компаній, що в цілому прослідовується та підтверджується у її широчинних фінансових звітах у рядках щодо чистого доходу та витрат, згідно з якими єдиною витратою цієї компанії є кредит, що його за Кредитним договором № 1 від 27 жовтня 2009 року отримало ТОВ «ІС «Либідь», а єдиним джерелом її доходу є сплачені за зазначеним договором проценти (том № 4 а.с. 195-215, том № 5 а.с. 1-53).

Той факт, що компанія «Ethoder Investments Limited» є фінансовим посередником у групі компаній саме Відповідачів, висновується з того, що у звітах прямо зазначено, що «компанія контролюється компанією «TPS Real Estate Holding Ltd», її фінансові звіти підписує директор «TPS Real Estate Holding Limited», показник «Кредити та позики» завжди дорівнює показнику «Дебіторської заборгованості за кредитами», а відтак процентний дохід дорівнює процентним витратам, при цьому процентний дохід та процентні витрати визначені як такі, що надійшли від пов'язаної сторони (ТОВ «ІС «Либідь») та відбулися на користь іншої пов'язаної сторони (компанія «TPS Finance Limited»). Іншими пов'язаними особами зазначені компанії «Roseport Overseas Limited», «TPS Real Estate Kiev», «Ocean Plaza Project Ltd (Cyprus)». Це означає, що рух грошових коштів відбувається у межах групи конкретних компаній, а «Ethoder Investments Limited» доцільно називати не стільки фінансовим посередником, скільки суто транзитною ланкою для грошових коштів кінцевих бенефіціарів (Відповідачів) спочатку у напрямку інвестування, а згодом у зворотному напрямку одержання прибутку від інвестиції шляхом перерахування грошових коштів від ТОВ «ІС «Либідь» до тих самих осіб під виглядом сплати процентів за кредитним договором.

38. На користь наведеного висновку свідчить також те, що за відомостями, наданими Державного службою фінансового моніторингу у листі № 495/440-04-4/ДСК від 10 травня 2022 року, за період з 26 серпня 2004 року по 01 жовтня 2021 року до цієї служби надійшло 6 132 повідомлення від суб'єктів первинного фінансового моніторингу стосовно фінансових операцій, укладених ТОВ «ІС «Либідь», ТОВ «Авангард-Віларті» та ТОВ «ПІС Нерухомість Київ», що підлягають фінансовому моніторингу на загальну суму 77,01 мільйонів доларів США, 0,16 мільйонів євро, 0,04 мільйони фунтів стерлінгів, 11 448,78 мільйонів рублів, 5 818,25 мільйонів гривень (том № 3 а.с. 125-176).

39. Як убачається зі звітності ТОВ «ІС «Либідь», на рахунок компанії «Ethoder

Investments Limited» були перераховані проценти за кредитною угодою № 1 від 27 жовтня 2009 року у такому розмірі: у 2013 році 358 224 319 гривень (використано ставку оподаткування доходу нерезидента 0 % і сплачено 0 гривень податку на репатріацію), у 2014 році 381 555 891 гривня (використано ставку 2 % і сплачено 7 631 118 гривень податку на репатріацію), у 2015 році 643 448 213 гривень (використано ставку 2 % і сплачено 12 868 964 гривень податку на репатріацію), у 2016 році 801 565 059 гривень (використано ставку 2 % і сплачено 16 031 301 гривню податку на репатріацію), у 2017 році 871 591 095 гривень (використано ставку 2 % і сплачено 17 431 822 гривень податку на репатріацію), у 2018 році 204 642 692 (використано ставку 2 % і сплачено 4 092 854 гривні податку на репатріацію), у 2019 році виплат не було, у 2020 році 1 933 520 064 гривень (використано ставку 5 % і сплачено 96 676 003 гривень податку на репатріацію) (том № 4 а.с. 15-19).

Перерахування у наведеному обсязі підтверджуються також відомостями, що містяться у протоколі огляду документів, – інформації АТ «ОТП Банк», ПАТ «ВТБ Банк» та ПАТ КБ «Хрешчатик» щодо руху коштів, сплачених ТОВ «ІС «Либідь» на рахунки компанії «Ethoder Investments Limited» на підставі кредитного договору № 1 від 27 жовтня 2009 року (том № 4 а.с. 20-27).

40. Державна служба фінансового моніторингу виявила схему, пов'язану з вірогідним ухиленням від сплати податків та подальшою легалізацією коштів, отриманих внаслідок ведення господарської діяльності на території України, шляхом перерахування цих коштів від ТОВ «ІС «Либідь» на рахунок компанії «Ethoder Investments Limited» (Кіпр) на загальну суму 61,32 мільйонів доларів США та 8 455, 22 мільйонів рублів під виглядом сплати відсотків за кредитною угодою № 1 від 27 жовтня 2009 року.

Такі висновки обґрунтовані тим, що ТОВ «ІС «Либідь», ТОВ «Авангард-Віларті» та компанія «Ethoder Investments Limited» пов'язані між собою засновницькими зв'язками, а тому остання має безпосередній вплив на ТОВ «ІС «Либідь» через кінцевих бенефіціарних власників, тобто через Відповідачів (том № 3 а.с. 125-139, том № 4 а.с. 11-12).

41. 01 березня 2021 року Центральне міжрегіональне управління ДПС України по роботі з великими платниками податків в акті № 126/31-00-07-01-01/34693827 констатувало порушення ТОВ «ІС «Либідь» пункту 103.2 та 103.3, підпункту 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України – при виплаті процентних доходів нерезиденту «Ethoder Investments Limited» була неправомірно застосована пільга по оподаткуванню, передбачена частиною другою статті 11 Конвенції між Урядом України та Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи, внаслідок чого з 01 жовтня 2016 року по 30 вересня 2019 року не утримано податок з доходів нерезидентів в загальній сумі 136 104 259 гривень (том № 4 а.с. 131-184).

42. У подальшому, вже висновками експертів № 7088/22-72 від 18 квітня 2022 року та № 16503/22-72 від 22 липня 2022 року було встановлено, зокрема, що компанія «Ethoder Investments Limited» не є бенефіціарним (кінцевим) отримувачем відсотків за Кредитним договором № 1 від 27 жовтня 2009 року, тобто не є фактичним власником цих відсотків.

Натомість, 99,9 % отриманих від ТОВ «ІС «Либідь» коштів у вигляді процентів за наведеним кредитним договором перераховувались на користь компанії «TPS Finance Ltd» (власником якої є компанія «TPS Real Estate Holding Limited», тобто Відповідачі) також у якості процентів за кредитним договором від 10 липня 2012 року, за умовами

якого позичальником 150 000 000 доларів США була вже компанія «Ethoder Investments Limited» зі ставкою 19,65 % (том № 4 а.с. 157, 159). Згодом, 21 травня 2018 року компанія «TPS Finance Limited» була ліквідована шляхом злиття з компанією «TPS Real Estate Holding Limited» (том № 4 а.с. 193).

За таких обставин, експерти встановили, що оподаткування перерахованих ТОВ «ІС «Либідь» процентів за цим договором у розмірі, еквівалентному 1 626 863 173,64 гривень, відбувалось із порушенням пунктів 103.2, 103.3 статті 103, підпункту 141.4.2 статті 141 Податкового кодексу України, внаслідок чого відбулось безпідставне зниження податку на доходи упродовж 2016-2021 років на рівні 546 307 218 гривень (том № 3 а.с. 140-176).

Той факт, що доходи від діяльності ТОВ «ІС «Либідь» фактично надходили у розпорядження Відповідачів, хоча й опосередковано через компанії «Ethoder Investments Limited», «TPS Finance Ltd», «TPS Real Estate Holding Limited» та інші, про які йтиметься далі, підтверджує зміст додатку № 10 від 31 березня 2020 року до Кредитного договору № 1 від 27 жовтня 2009 року, відповідно до якого банківські рахунки кіпрської компанії «Ethoder Investments Limited» були відкриті в АТ «ОТП Банк» (місто Москва, Російська Федерація).

Зазначене у своїй сукупності свідчить, що Відповідачі через підконтрольних їм юридичних осіб – нерезидентів, якими були «TPS Finance Ltd», «TPS Real Estate Holding Limited» (попередня назва «Grand Malls Development Limited») та «Ethoder Investments Limited», контролювали 100 % корпоративних прав ТОВ «ІС «Либідь», як позичальника у кредитній угоді.

43. Приметно, що лише у період застосування первісних санкцій до Ротенберга А.Р. у 2014 році, а відтак у момент виникнення загрози втрати ним активів, яким є зокрема ТРЦ «Ocean Plaza», додатково були підписані договори щодо забезпечення виконання договірних зобов'язань за Кредитним договором № 1 від 27 жовтня 2009 року:

- 28 березня 2014 року ТОВ «ІС «Либідь» передало в іпотеку компанії «Ethoder Investments Limited» будівлю багатофункціонального торговельного центру «Ocean Plaza», розташованого по вулиці Антоновича (на момент укладення договору вулиця Горького), 176 в місті Києві (том № 4 а.с. 51-72);

- 17 квітня 2014 року компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) LTD» (якій належить 99,999 % статутного капіталу ТОВ «Авангард-Віларті», якому належить 100 % статутного капіталу ТОВ «ІС «Либідь») виступила у якості майнового поручителя перед компанією «Ethoder Investments Limited» та передала в заставу свою частку в статутному капіталі ТОВ «Авангард-Віларті» (том № 4 а.с. 73-94, 95-116).

44. Окреслені дії варто вважати першими кроками для обходу міжнародних та українських санкцій, зробленими з метою збереження речових прав Відповідачів на активи в Україні шляхом штучного створення додаткових обтяжень таких прав за участю групи підконтрольних їм компаній. У подальшому, з офіційних даних цих компаній були повністю виведені особисті дані Відповідачів, тоді як їхнє право власності трансформувалось у завуальоване право, тотожне до права розпорядження через підконтрольних їм осіб, у наведений нижче спосіб, про що йтиметься у розділі «Оцінка суду» цього рішення.

Докази, що висвітлюють структуру корпоративної схеми, у межах якої Відповідачі упродовж 2011-2023 років реалізовували право власності та набули право за своїм

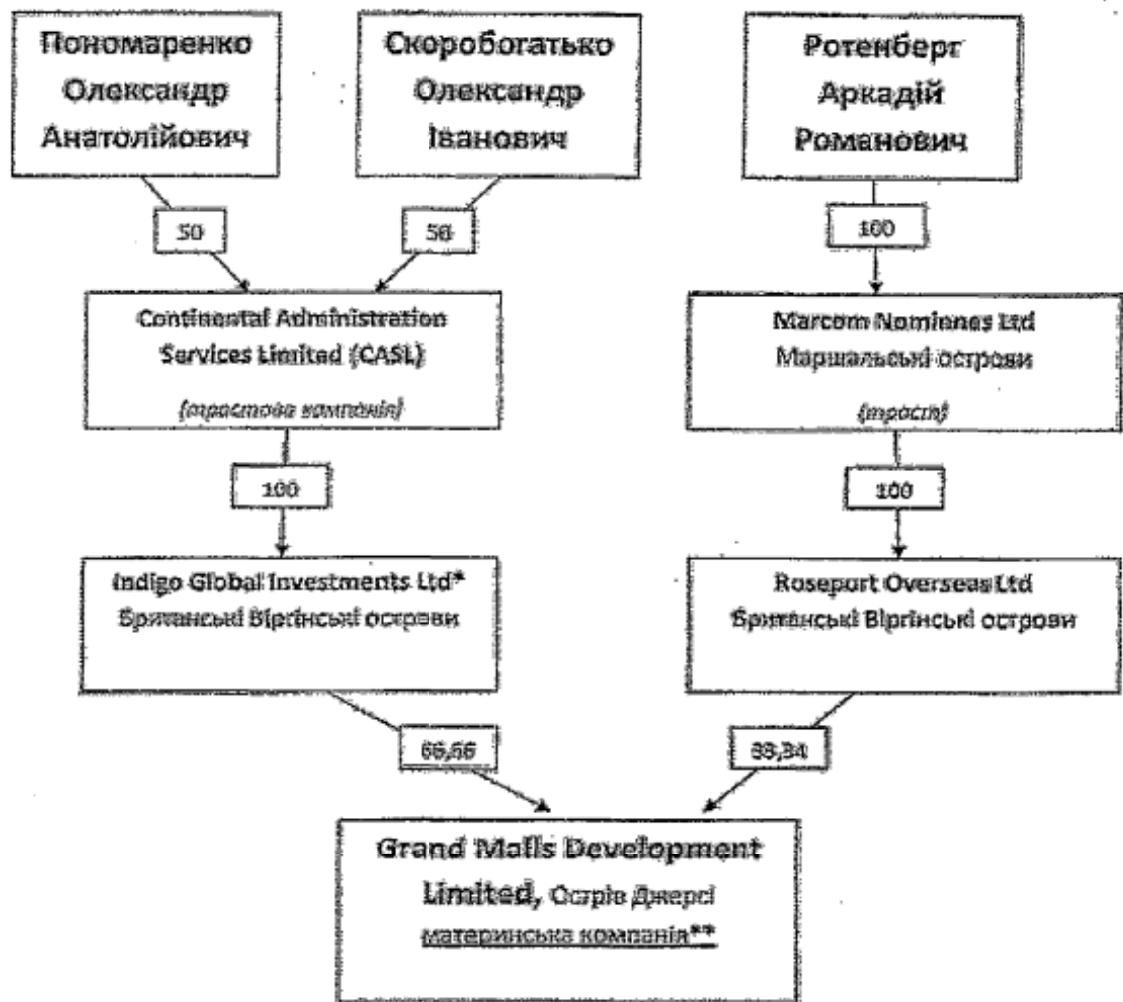
змістом тотовожне до права розпорядження активами, що підлягають стягненню у дохід держави

45. Структура групи компаній, що належить Відповідачам, – TPS Group – була досліджена судом крізь призму 1) матеріалів Антимонопольного комітету України, сформованих у межах процедур надання дозволів на концентрацію компаній - складових групи у 2012, 2014, 2019 та 2021 роках, 2) документів, наданих цими компаніями українським банківським установам для відкриття та обслуговування рахунків, 3) акту перевірки ТОВ «ІС «Либідь» від 01 березня 2021 року та наданою у межах цієї перевірки інформації від Головного офісу Міжнародного відділу податкової служби Республіки Кіпр, а також 4) з урахуванням аудиторських звітів компаній «TPS Real Estate Holding» за 2015, 2016, 2017 роки, «Ethoder Investments Limited» за 2016, 2017, 2018 роки, «TPSFinance Ltd» за 2016, 2017 роки та податкової звітності ТОВ «ІС «Либідь» (том № 2 а.с. 45-113, том № 4 а.с. 131-185, 186-194, 195-215, том № 5 а.с. 1-53, 54-143, 150-169, 189-234, том № 10 а.с. 23-168,).

46. Як убачається з наданих Антимонопольним комітетом України документів (далі за текстом АМКУ), з якими у 2012 році зверталась компанія «Grand Malls Development Limited» (острів Джерсі), у подальшому перейменована у «TPS Real Estate Holding», у межах процедури одержання дозволу на концентрацію акцій компанії «Ethoder Investments Limited» (Кіпр), кінцевими бенефіціарами компанії «Grand Malls Development Limited» (у подальшому перейменовано у «TPS Real Estate Holding») були у рівних частках Ротенберг А.Р. (33,34 %), Пономаренко О.А. (33,33 %), Скоробагатько О.І. (33,33 %) (том № 2 а.с. 80-81).

Функції управління та контролю щодо компанії «Grand Malls Development Limited» (у подальшому перейменовано у «TPS Real Estate Holding») Відповідачі здійснювали опосередковано, а саме Пономаренко О.А. та Скоробагатько О.І. через компанію «Indigo Global Investments Ltd» (у подальшому перейменована на «TPS Group Holding Inc.»), а Ротенберг А.Р. через компанію «Roseport Overseas Ltd» (том № 6 а.с. 5-26).

При цьому станом на 2012 рік компанія «Grand Malls Development Limited» (у подальшому перейменована у «TPS Real Estate Holding») також була власником 69,9 % ВАТ «ТПС Недвижимості» (Російська Федерація).

47. Наведена інформація узгоджується з тією, що надана Національним агентством України з питань запобігання корупції (далі за текстом, НАЗК) у листі № 45-05/24659-22 від 08 грудня 2022 року з додатками, за якою компанія «TPS Real Estate Holding» (попередня назва – «Grand Malls Development Limited») була створена 12 квітня 2011 року.

До 2014 року, тобто до анексії Російською Федерацією частини території України, а саме Автономної Республіки Крим, акції «TPS Real Estate Holding» належали у рівних частках Пономаренку О.А., Скоробагатько О.І. та Ротенбергу А.Р., але після накладення санкцій США на останнього у тому ж 2014 році він передав свою частку синові – Ротенбергу І.А. (том № 6 а.с. 5-26).

48. Дійсно, у межах процедури отримання дозволу на концентрацію акцій компанії «Ocean Plaza Project Cyprus Ltd» у 2014 році до АМКУ були надані документи щодо відносин контролю компаній «Ocean Plaza Project Cyprus Ltd» та компанії «Etoder Investment Limited», 100 % акцій яких належать «TPS Real Estate Holding» (попередня назва – «Grand Malls Development Limited»), з яких убачається, що кінцевими бенефіціарами останньої є вже Пономаренко О.А. та члени його сім'ї (33,3 %), Скоробагатько О.І. та члени його сім'ї (33,3 %) та Ротенберг І.А. замість Ротенберга А.Р.

18

(33,34%) (том № 2 а.с. 82-83).

Також було надано перелік суб'єктів господарювання, в статутному капіталі яких підконтрольна ВІдповідачам TPS Group прямо або опосередковано (через пов'язаних фізичних та/або юридичних осіб) володіє/користується часткою/акціями/паями у розмірі 50% і більше статутного капіталу або має 50% і більше голосів у вищому органі управління (том № 2 а.с. 84-87). А саме:

Назва компанії	Юрисдикція	Частка (%) / контроль іншим чином
Continental Administration Services Limited (CASL)	Чарльстон, Сент-Кітс і Невіс	Трастова компанія*
TPS Group Holding Inc.	Британські Віргінські острови	Холдингова компанія**
TPS Real Estate Holding Limited	Острів Джерсі	Материнська компанія***
TPS Finance Ltd.	Нікосія, Кіпр	100%
Spelco Enterprises Ltd	Нікосія, Кіпр	100%
Moremall Project (Ceprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	80,4%
BAT «Моремолл»	Сочі, Російська Федерація	80,4%
ЗАТ «Югсантехмонтаж»	Сочі, Російська Федерація	80,4%
Novomall Project (Cyprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	100%
ТОВ «Новомолл»	Новосибірськ, Російська Федерація	100%
Krasnodar Gallery-I Project (Cyprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	80,1%
BAT «Галерея Краснодар»	Краснодар, Російська Федерація	80,1%
Krasnodar Gallery-II Project (Cyprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	80,1%
BAT «Регіонінвест»	Краснодар, Російська Федерація	80,1%
Slavyanskiy Bulvar Project (Cyprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	100%
ТОВ «Славянка»	Москва, Російська Федерація	100%
Polezhaevskaya Project (Cyprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	100%

ТОВ «Автокомбайн № 11»	Москва, Російська Федерація	100%
ВАТ «ТПС Нерухомість»	Москва, Російська Федерація	100%
ТОВ «ТПС Нерухомість Київ»	Будівля 176, вул. Горького, Київ, 03150, Україна	100%
Ethoder Investments Limited	Нікосія, Кіпр	100%
Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd	Нікосія, Кіпр	100%
ТОВ «Авангард-Віларті»	Будівля 176, вул. Горького, Київ, 03150, Україна	100%
ТОВ «Інвестиційний союз «Лібідь»	Будівля 176, вул. Горького, Київ, 03150, Україна	100%

Також учасники концентрації надали перелік фізичних та юридичних осіб, які володіють/користуються 10% або більше (але менше ніж 50%) акцій/часток/паїв або голосів у вищому органі управління компаній Групи TPS.

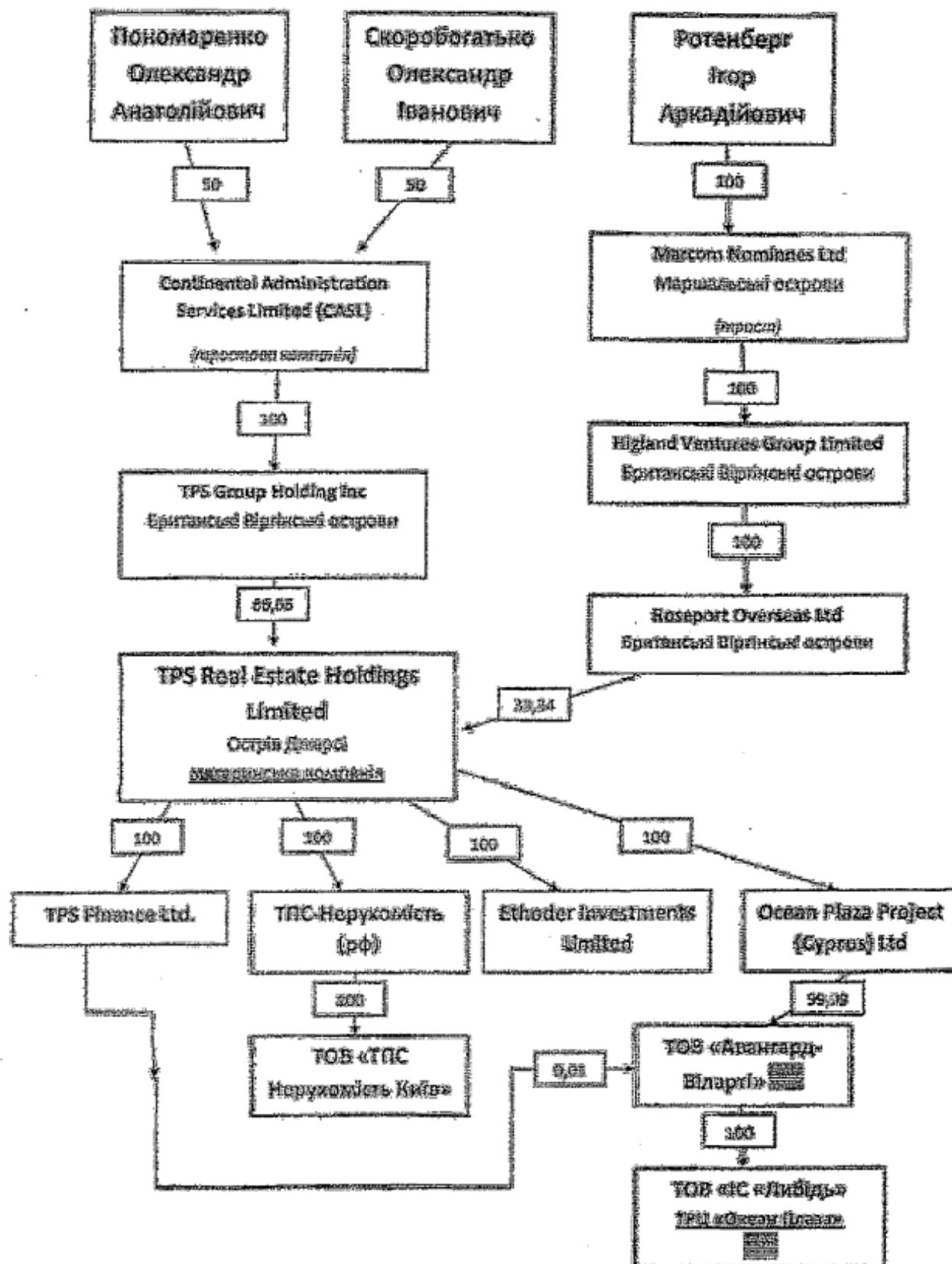
Найменування особи	Робоча адреса, телефон, факс	Громадянство	Частка у Групі об'єкта придбання (%)
Олександр Анатолійович Пономаренко та члени його сім'ї*		Російська Федерація	прибл. 33,33% (непрямо)***
Олександр Іванович Скоробогатько та члени його сім'ї**		Російська Федерація	прибл. 33,33% (непрямо)***
Ігор Аркадійович Ротенберг		Російська Федерація	33,34% (непрямо) ****

Roseport Overseas Limited	Akara Building, 24 De Castro Street, Wickhams Cay I, Роад Таун, Тортола, Британські Віргінські острови, Британські Віргінські острови + 44 (0) 20 784 00 200	Британські Віргінські острови	33,34%
Highland Ventures Group Limited	Akara Building, 24 De Castro Street, Wickhams Cay I, Роад Таун, Тортола, Британські Віргінські острови Тел. + 44 (0) 20 784 00 200	Британські Віргінські острови	33,34% (непрямо через ROSEPORT OVERSEAS LIMITED)
Markom Nominee Ltd	Trust Company Complex, Ajeltake Road, острів Ажелтаке, Мажуро MH 96960, Маршаллові острови + 44 (0) 20 784 00 200	Маршаллові острови	33,34% (непрямо через ROSEPORT OVERSEAS LIMITED)

49. Наведене свідчить про те, що у 2014 році відбулися зміни в структурі власності материнської компанії «TPS Real Estate Holding Limited», а саме, власником 33,34 % у статутному капіталі цієї компанії став син Ротенберга А.Р. – Ротенберг І.А.

При цьому варто наголосити, що АМКУ дозволу на концентрацію у 2014 році не надав, тобто структура власності «TPS Real Estate Holdings Limited» залишилася незмінною, а Відповідачі продовжували здійснювати опосередкований контроль над компаніями «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «Ethoder Investment Limited» та їх афілійованими компаніями. Схематично структура власності мала такий вигляд:

50. Зазначені обставини також повністю підтверджуються змістом аудиторських звітів компанії «TPS Real Estate Holding Limited» за 2015-2017 роки, з яких убачається, що кінцевими бенефіціарами цієї компанії були Пономаренко О.А. та члени його сім'ї, Скоробагатько О.І. та члени його сім'ї, а також Ротенберг І.А. відповідно через компанії «TPS Group Holding Inc.» та «Roseport Overseas Ltd» (том № 10 а.с. 47, 52-53, 54, 58-59).

51. Поміж наданих АМКУ документів у ході процедури концентрації у 2014 році наявний також список родичів (чоловіків, дружин, дітей, братів, сестер) фізичних осіб, які здійснюють контроль над групою TPS, керівних посадових осіб та членів її управлюючих/контролюючих органів, які прямо або опосередковано діяли на українському ринку, з яких висновується, що в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пов'язаними з підсанкційними особами Ротенбергом А.Р., Ротенбергом І.А., Скоробагатьком О.І., Пономаренком О.А. є:

- Пономаренко Микита Олександрович (син Пономаренка О.А.);
- Пономаренко Данило Олександрович (син Пономаренка О.А.);
- Рожкова Наталія Миколаївна (цивільна дружина Пономаренка О.А.);
- Скоробагатько Іван Олександрович (син Скоробагатька О.І.);
- Скоробагатько Володимир Олександрович (син Скоробагатька О.І.);
- Степанова Ірина Едуардівна (цивільна дружина Скоробагатька О.І.);
- Джейшракаш (Джей) Валлабх (директор TPS Group Holding Inc та Continental Administration Services Limited, а також директор та член наглядової ради TPS Real Estate Holding Limited);
- Сюзанна Валлабх (директор Continental Administration Services Limited);
- Андреа Ришааль Валлабх (директор Continental Administration Services Limited);
- Красник Наталія Михайлівна (член ради директорів ВАТ «ТПС Недвіжимість» (Російська Федерація)) (том № 2 а.с. 95).

52. У 2018 році з огляду на накладення санкцій на Ротенберга І.А. (за інформацією з сайту <https://home.treasury.gov/news/press-releases/sm0338> де відбулось 06 квітня 2018 року) його частка у статутному капіталі компанії «TPS Real Estate Holding», що складала 33,34 % та належала йому опосередковано через компанію «Roseport Overseas Ltd», була передана Ротенберг Л.А. – його сестрі та донці Ротенберга А.Р.

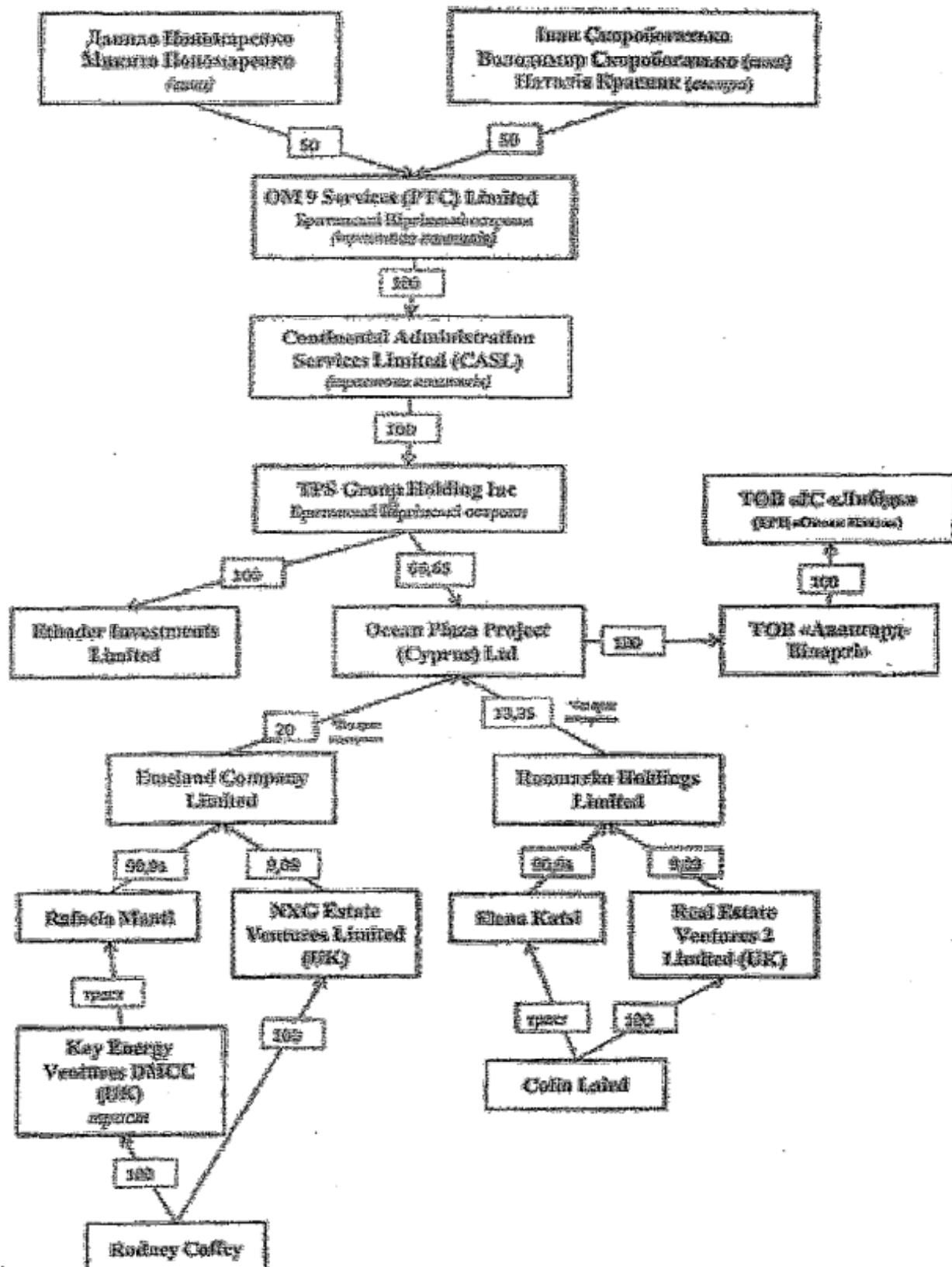
Це підтверджується 1) інформацією, що міститься у листі НАЗК № 45-05/24659-22 від 08 грудня 2022 року, з якого вбачається, що у 2018 році єдиним акціонером компанії «Roseport Overseas Ltd» стає компанія «Sky Harbour Industries Limited», яка належить Ротенберг Лілії Аркадіївні, а також 2) Опитувальним листом (для юридичної особи - резидента), заповненим уповноваженою особою ТОВ «ІС «Либідь» для АТ «ОТП Банк» 19 квітня 2018 року (том № 4 а.с. 122-127, 128, 129-130, том № 6 а.с. 5-26).

53. Крім того, відомості, релевантні для визначення структури власності компанії «Ocean Plaza Project Ltd» – опосередкованого власника ТРЦ «Ocean Plaza», яка була власником 100 % у статутному капіталі ТОВ «Авангард-Віларті», яке своє чергою володіло 100 % ТОВ «ІС «Либідь» - безпосереднього власника ТРЦ «Ocean Plaza», були наведені у документах, наданих АМКУ у процесі отримання дозволу на концентрацію акцій цієї компанії у 2019 році (том № 2 а.с. 53-79).

Так, 30 липня та 01 серпня 2019 року компанія «Roseport Overseas Ltd» (кінцевим бенефіціаром була Ротенберг Л.А. через компанію «Sky Harbour Industries Limited») продала 33,35 % у статутному капіталі компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» двом компаніям – 20 % «Emeland Company Ltd» та 13,35 % «Roomarko Holdings Ltd» (том № 2 а.с. 62-67). У такий спосіб Ротенберг Л.А. формально вийшла зі складу кінцевих бенефіціарів компанії «Ocean Plaza Project Ltd» та станом на листопад 2019 року структура

власності ТОВ «ІС «Либідь» - власника ТРЦ «Ocean Plaza» була такою.

54. Отже, відповідно до матеріалів справи про концентрацію № 130-25/24-19-ЕКк на дату прийняття рішення АМКУ № 812-р від 12 грудня 2019 року (том № 2 а.с. 69-71) акціонерами компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» були компанії:

«TPS Group Holding Inc.» (Британські Віргінські Острови) – 66,65 %;

«Emelend Company Ltd» (Кіпр) – 20 %;

«Roomarko Holdings Ltd» (Кіпр) – 13,35 %.

У 2018 році з офіційної інформації щодо компанії ««TPS Real Estate Holding Ltd» також виключають відомості щодо Пономаренка О.А. та Скоробогатько О.І. як її безпосередніх (прямих) бенефіціарів, що у часі чітко збігається із застосуванням до них санкцій. Замість них до кола кінцевих бенефіціарів компанії «Ocean Plaza Project Ltd» (через «TPS Group Holding Inc.») увійшли члени їхніх сімей – відповідно сини Пономаренка О.А. (Пономаренко Д.О., Пономаренко М.О.) та сини Скоробагатько О.І. (Скоробагатько І.О., Скоробагатько В.О.), а також сестра Скоробагатько О.І. (Красник Н.І.) (том № 2 а.с. 54-55).

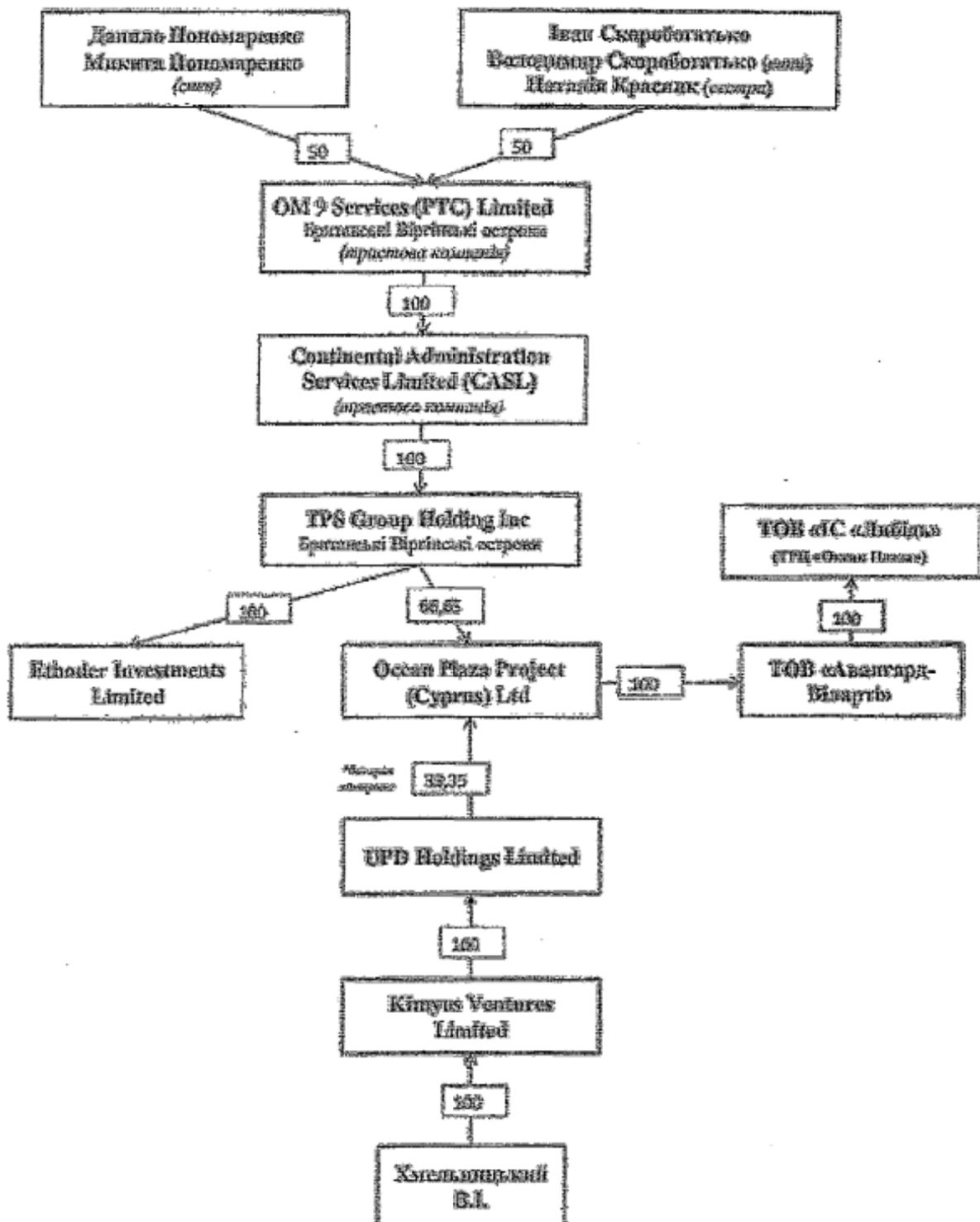
55. Станом на 2019 рік пов'язаними особами у межах корпоративної структури довкола ТОВ «ІС «Лібідь» (безпосереднього власника ТРЦ «Ocean Plaza») залишились:

- Пономаренко М.О. (син Пономаренка О.А., бенефіціар трасту «OM 9 Services (PTC) Limited»);
- Пономаренко Д.О. (син Пономаренка О.А., бенефіціар трасту «OM 9 Services (PTC) Limited»);
- Скоробагатько І.О. (син Скоробагатько О.І., бенефіціар трасту «OM 9 Services (PTC) Limited»);
- Скоробагатько В.О. (син Скоробагатько О.І., бенефіціар трасту «OM 9 Services (PTC) Limited»);
- Красник Н.М. (сестра Скоробагатько О.І., бенефіціар трасту «OM 9 Services (PTC) Limited»);
- Джайпракаш (Джей) Валлабх (професійний директор та професійний трасті в «Continental Administration Services Limited»);
- Сюзанна Валлабх (дружина Джайпракаша (Джей) Валлабха, професійний директор та професійний трасті в «OM 9 Services (PTC) Limited»);
- Андреа Рішааль Валлабх (син Джайпракаша (Джей) Валлабха та Сюзанни Валлабх, професійний директор та професійний трасті в «OM 9 Services (PTC) Limited» та в «TPS Group Holdinc Inc.») (том № 2 а.с. 56-60).

56. Отже, Пономаренко О.А. та Скоробагатько О.І. (до 2018 року) були кінцевими бенефіціарами компанії «TPS Real Estate Holding Limited» через компанію «TPS Group Holding Inc.», а Ротенберг А.Р. (до 2014 року), Ротенберг І.А. (до 2018 року), Ротенберг Л.А. (до 2019 року) – через компанію «Roseport Overseas Ltd», тоді як частки «TPS Group Holding Inc.» та «Roseport Overseas Ltd» у материнській компанії «TPS Real Estate Holding Limited» завжди зберігались на рівні відповідно 66,6% (Скоробагатько О.І., Пономаренко О.А.) та 33,3% (члени родини Ротенбергів) у статутному капіталі «TPS Real Estate Holding», що відповідає рівним часткам первинних її засновників – Ротенберга А.Р., Пономаренка О.А. та Скоробагатько О.І.

57. Зрештою, після купівлі компанією «UPD (Ukrainian Property Development Holdings Limited» 33,35% статутного капіталу компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», за документами структура власності ТОВ «ІС «Лібідь» (безпосереднього власника ТРЦ «Ocean Plaza») мала такий вигляд:

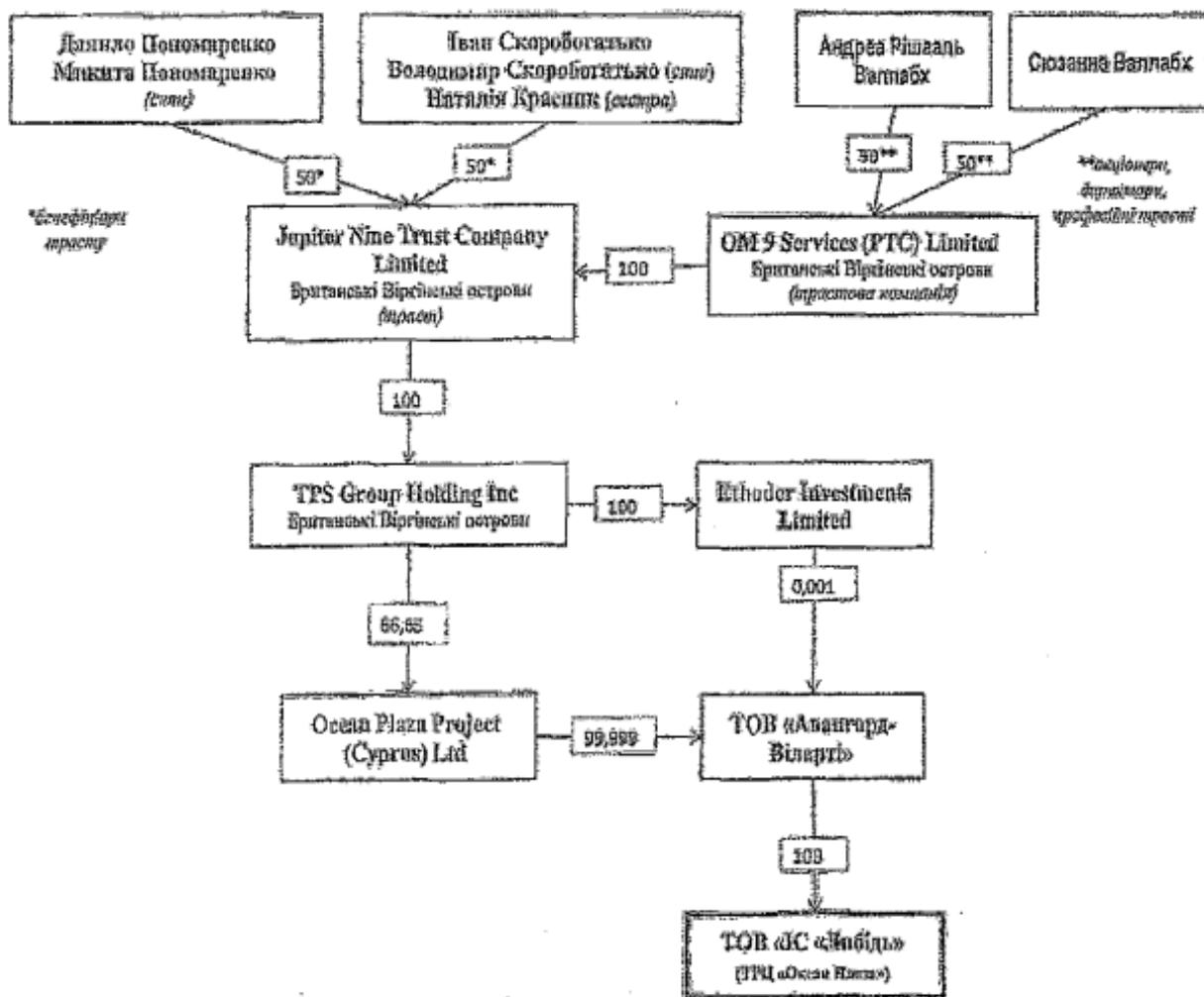

58. Така ж структура була відображенна в Опитувальному листі (для юридичної особи - резидентта), заповненному 24 лютого 2021 року уповноваженого особою ТОВ «ІС «Либідь» для АТ «ОТП Банку» з урахуванням того, що у трастових компаніях - посередниках фігурують у якості бенефіціарних власників професійні трасті, а саме Сюзанна та Андреа Рішааль Валлабхи (том № 4 а.с.117-120, 121).

Разом з тим, у протоколі робочої зустрічі ТОВ «ІС «Либідь» від 26 березня 2020 року начальник відділу комплаенсу, інформуючи присутніх про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників ТОВ «ІС «Либідь», пояснював, що 30 січня 2020 року компанія «UPD (Ukrainian Property Development) Holdings Limited», власником якої є

Хмельницький В.І., придбала 33,35 % акцій компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», якій належали 99,99 % у статутному капіталі ТОВ «Авангард-Віларті», якому своєю чергою належали 100 % у статутному капіталі ТОВ «ІС «Либідь». При цьому зазначалось, що кінцеві бенефіціарні власники ТОВ «ІС «Либідь» Валлабх Джейпракаш (33,325 %) та Сюзанна Сюзанна (33,325 %) є такими лише номінально, тоді як реальними бенефіціарами є Скоробагатько О.І. та Пономаренко О.А. (том № 5 а.с. 185-188).

59. У 2021 році до АМКУ із заявою щодо надання дозволу на придбання частки в статутному капіталі ТОВ «Алахріті», 100% якого належало ТОВ «ІС «Либідь», звернулось АТ «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд «Навіс», яке у межах антимонопольних процедур розкрило структуру своїх власників, що мала наступний вигляд:

60. З наведеної схеми вбачається, що компанія «OM 9 Services (PTC) Limited» є юридичною особою, яка виступає у якості учасника (акціонера, засновника) трасту «Jupiter Nine Trust Company Limited», бенефіціарами якого є діти Пономаренка О.А. - Пономаренко Д.О. та Пономаренко М.О., а також діти Скоробогатька О.І. - Скоробогатько І.О., Скоробагатько В.О. і його сестра - Красник Н.І. При цьому Сюзанна та Андріа Рішаль Валлабх виступають у якості професійних трасті, які через «OM 9 Services (PTC) Limited» здійснюють управління компанією «Jupiter Nine Trust Company Limited» в інтересах бенефіціарів трасту.

61. Як вдалось з'ясувати, в інформаційно-довідкових системах та базах даних наявні

відомості про громадян Швейцарії Сюзанну Валлабх (1955 р.н.), Джайпракаша Валлабха (1952 р.н.) та Андреа Рішаала Валлабха (1987 р.н.). Ці особи визначені як менеджери, представники або директори низки юридичних осіб, зареєстрованих у Великій Британії та/або офшорних зонах британських залежних територій, зокрема на Британських Віргінських Островах (BVI), які офіційно не розкривають інформацію про кінцевих власників бізнесу, фінансових звітів чи інших документів компаній (том № 9 а.с. 98-100).

Стосовно Андреа Рішаала Валлабха слід відзначити, що у соціальній мережі «Linkedin» зареєстровано особу з ім'ям «Andrea Vallabh», яка має значну схожість із особою Андреа Рішаала Валлабха з фотокартки його паспорта, а також з іншими фотографіями Андреа Валлабха, доступними у мережі Інтернет.

Як місце роботи Андреа Валлабх вказує посаду директора компанії «Jupiter 9 Services SA», країна реєстрації Швейцарія. Згідно з відомостями інформаційної бази «OpenCorporates» альтернативна назва цієї компанії «Jupiter 9 Services Ltd», основний вид діяльності – надання послуг у юридичній, фінансовій чи податковій сферах. Крім цього, Андреа зазначає, що у 2006 – 2008 роках він вивчав бізнес-адміністрування та менеджмент у бізнес-школі Лозани, де отримав ступінь бакалавра. Як директор «Jupiter 9 Services SA» з 2008 року є довіреною особою та фінансовим радником для приватних клієнтів у всьому світі (том № 10 а.с. 101-104).

62. Отже, встановлені судом фактичні обставини свідчать про повну підпорядкованість, підзвітність, підконтрольність громадян Швейцарії Сюзанни та Андреа Рішаала Валлабхів Відповідачам, оскільки Валлабхи в силу їхньої діяльності «професійних повірених» повинні діяти в інтересах юридичної особи «Jupiter Nine Trust Company Limited», яка є співвласником «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», винятково за вказівкою та в межах, визначених їхніми «справжніми» кінцевими бенефіціарами.

63. 07 квітня 2022 року, тобто вже після повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію суверенної України, на підставі процедури редоміліяції (переведення компанії з однієї юрисдикції в іншу) компанія «TPS Real Estate Holding Limited» стала резидентом Російської Федерації та була зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб як міжнародна компанія у формі товариства з обмеженою відповідальністю «ТПС Реал Естейт Холдинг Лімітед» (реєстраційний номер РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ (ОДРН) 1223900003580), скорочена назва англійською мовою ILLC «TPS Real Estate Holding Limited» (том № 7 а.с. 187-195).

Відомості про акціонерів цієї компанії у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ приховані на підставі Закону № 129-ФЗ від 08 серпня 2001 року «Про державну реєстрацію юридичних осіб і індивідуальних підприємців», тобто після зміни юрисдикції встановити кінцевих бенефіціарів неможливо.

64. У сукупності з наведеними обставинами важливим аспектом у контексті приховання зв'язку підсанкційних осіб, якими є Відповідачі, з їхніми активами на території України також є дії державного реєстратора – приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Яковенко В.І., що відображені в Акті за результатами проведення камеральної перевірки у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань від 12 вересня 2022 року (том № 10 а.с. 185-196).

Так, приватний нотаріус Яковенко В.І. під час внесення змін до інформації про здійснення зв'язку з ТОВ «ТПС Нерухомість Київ», ТОВ «ІС «Либідь» та ТОВ «Авангард-

Віларті», систематично вносив інформацію про нових кінцевих бенефіціарних власників зазначених юридичних осіб шляхом технічної дії «Корегування» замість реєстраційної дії «Державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу», внаслідок чого не долучав до Єдиного державного реєстру електронні копії відповідних реєстраційних карток (заяв) та документів, необхідних для проведення реєстраційної дії. Такі зміни вносилися до реєстру з порушенням Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» та Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, адже надані державному реєстратору документи не відповідали вимогам наведених нормативно-правових актів.

Для цієї адміністративної сирви важливим є той факт, що зміни щодо засновників юридичних осіб ТОВ «ТПС Нерухомість Київ», ТОВ «ІС «Либідь» та ТОВ «Авангард-Віларті», у часі чітко збігаються із запровадженням санкцій щодо Відповідачів, що можна прослідкувати шляхом співставлення відомостей про застосування санкцій за рішеннями РНБО та за посиланнями на веб-сайти, наведені у пунктах 25, 28 цієї постанови, та дат здійснення дії «Коригування», внаслідок якої змінювались дані про кінцевих бенефіціарів, що їх можна побачити в Акті за результатами проведення камеральної перевірки державного реєстратора – приватного нотаріуса Яковенка В.І. Компіляція цих відомостей, totожна за своїм змістом до висновків суду, наведена у службовій записці в.о. начальника відділу процесуального супроводження Департаменту санкційної політики Міністерства юстиції України Коцюбко І.В. (том № 10 а.с. 198-205).

65. Ідентична за своїм змістом схема передачі корпоративних прав від підсанкційної особи до особи, яка не перебуває під санкціями, прослідовується також щодо компаній «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «TPS Finance Ltd», «Ethoder Investments Limited», «TPS Group Holding Inc.», «Roseport Overseas Ltd» та решти (том № 10 а.с. 222-264).

66. За відомостями, наданими Службою зовнішньої розвідки України, Ротенберг I.A. та Ротенберг Л.А. залишились пов'язаними особами до компанії «TPS Real Estate Holding» навіть після відчуження належних їм часток (том № 10 а.с. 58-59).

67. У відкритій базі даних Youcontrol також дотепер наявна інформація щодо вірогідного зв'язку ТОВ «ІС «Либідь» з фінансово-промисловими групами Російської Федерації «TPS Group» та «Групою братів Ротенбергів» (том № 10 а.с. 34-69). Таку ж позицію висловило Бюро економічної безпеки України (том № 10 а.с. 175-176).

Оцінка суду

Підстави та умови для застосування до Відповідачів санкцій, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції

68. Укладення у 2015 та 2017 роках між Урядом Російської Федерації і ТОВ «Стройгазмонтаж», ПАТ «Мостотрест», ТОВ «Стройпроектхолдинг», які підконтрольні особистс Ротенбергу А.Р., контрактів на будівництво та обслуговування Керченського мосту (автодорожної частини та залізничної гілки), який дозволив поєднати територію Російської Федерації з окупованими цією державою територіями суворенної України без проходження обов'язкового контролю на кордоні, беззашеречно свідчать про сприяння з боку Ротенберга А.Р. вчиненню дій, спрямованих на завдання істотної шкоди національній безпеці, суворістету та територіальній цілісності України, шляхом 1) підтримки окупації анексії частини території суворенної України у спосіб створення (будівництва) інфраструктурного об'єкту для прямого автомобільного та залізничного сполучення між територією Російської Федерації та окупованою Автономною Республікою Крим; 2)

полегшення у такий спосіб незаконного обходу державних кордонів України та спрощення постачання/доставки на окуповану територію зброй/збройних формувань; 3) підсилення контролю держави-агресора над окупованими територіями.

69. Крім того, ТОВ «Стройгазмонтаж» здійснювало реконструкцію дитячого міжнародного центру «Артек» на окупованій території суверенної України – в Автономній Республіці Крим, а Ротенберг А.Р. також обіймав посаду голови ради директорів видавництва «Просвещение», яке реалізовувало проект «Детям России: Адрес – Крым», метою якого було переконання кримських дітей у тому, що вони тепер є громадянами Російської Федерації.

70. Такі дії Ротенберга А.Р. є сприянням збройній агресії проти України, окупації/анексії території, яка входить до складу України, шляхом 1) створення та обслуговування цивільної та військової інфраструктури, а саме пляхів сполучення між територією Російської Федерації та окупованою Автономною Республікою Крим; 2) виправдування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та його прагнення до незалежності, що відповідно до підпунктів а), в) пункту 2 абзацу четвертого статті 5¹ Закону про санкції є підставою для застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону.

71. До 2018 року Ротенберг І.А. був співвласником АТ «Тульский патронный завод», АТ «Ульяновский патронный завод», АТ «Симбирский патронный завод», тобто підприємств оборонно-промислового комплексу Російської Федерації, що розробляють, випробовують, виробляють, продають та ремонтують вогнепальну зброю, її основні частини, а також набої. Упродовж 2016-2021 років зазначені товариства відвантажували продукцію воєнного призначення для потреб Федеральної служби військ Національної гвардії Російської Федерації, Федерального казенного закладу «Військова частина 95006», Державної служби фельд'язку Російської Федерації, Федерального казенного закладу «Військова частина 28178».

72. Такі дії Ротенберга І.А. є сприянням збройній агресії проти України, окупації/анексії території, яка входить до складу України, шляхом постачання/надання, зберігання зброї, боеприпасів, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів та знарядь, що відповідно до підпункту а) пункту 2 абзацу 4 статті 5¹ Закону про санкції є підставою для застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Кодексу.

73. Крім того, до спільних активів Ротенберга І.А., Пономаренка О.А., Скоробагатька О.І. входить АТ «Міжнародний аеропорт Шереметьєво» (68,44 %), який виступає постачальником послуг державним військовим установам та військовим частинам, зокрема, військовій частині 43753, військовій частині 55002, військовій частині 66631, Федеральній казенній установі «Об'єднане стратегічне командування західного воєнного округу», Службі спеціального зв'язку та інформації Федеральної служби охорони Російської Федерації тощо, що за своєю суттю є наданням державі-агресору у користування цивільної та військової інфраструктури (військових та цивільних аеродромів) для розміщення збройних формувань, цивільної, військової чи спеціальної техніки, іншого майна. Зазначене свідчить про наявність у діях Ротенберга І.А., Пономаренка О.А., Скоробагатька О.І. підстави, що міститься у підпункті а) пункту 2 абзацу четвертого статті 5¹ Закону про санкції, для застосування до них санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону.

74. До того ж, Скоробагатько О.І. з 2011 року по 2016 рік був депутатом Держдуми Російської Федерації та голосував за ратифікацію, так званого, «Договору про прийняття Криму до складу Росії», тобто брав участь в ухваленні рішення про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка входить до складу України, що є підставою, яка міститься у підпункті е) пункту 1) абзаку четвертого статті 5¹ Закону про санкції, для застосування до нього санкції, передбаченої пунктом 1¹ цього Закону.

75. За дії, спрямовані на підтримку політики Уряду Російської Федерації щодо інтеграції незаконно анексованої та окупованої Автономної Республіки Крим, Європейський Союз, Швейцарія, Канада, Нова Зеландія, США, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії, Японія та Австралія упродовж 2014-2023 років застосовували до Ротенберга А.Р. та Ротенберга І.А. низку санкцій.

76. У 2022-2023 роках до Пономаренка О.А. також були застосовані міжнародні санкції у Європейському Союзі, США, Сполученому Королівству Великої Британії і Північної Ірландії, Канаді, Швейцарії, Австралії, Новій Зеландії, Японії.

77. На підставі рішень РНБО від 02 травня та 21 червня 2018 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введених у дію Указами Президента України № 126/2018 та № 176/2018 від тієї ж дати, до Ротенберга А.Р. та Ротенберга І.А. були застосовані санкції також в Україні (том № 2 а.с. 30-40).

78. Зрештою, всі перелічені тимчасові заходи не привели до зміни поведінки Відповідачів, які поспішово, свідомо, наполегливо та підкреслено цинічно, маючи повну правдиву інформацію в силу їхньої наближеності до Президента Російської Федерації, продовжують підтримувати збройну агресію Російської Федерації проти України, яка за своєю жорстокістю стала «лідером» у Європі з часів Другої світової війни.

79. За таких обставин, 19 жовтня 2022 року на підставі рішення РНБО «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію Указами Президента України № 726/2022, 727/2022 від 19 жовтня 2022 року, до всіх Відповідачів – Пономаренка О.А., Ротенберга А.Р., Ротенберга І.А., Скоробагатько О.І. – була застосована санкція у виді блокування активів строком на десять років та сформований позов про застосування санкції у вигляді стягнення їх активів у дохід держави.

80. Отже, колегія суддів констатує наявність підстав та умов для застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ Закону про санкції, до Відповідачів, як до осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, а також сприяли цьому в окреслені у цій постанові способи, та на яких вже накладена санкція у виді блокування їх активів у період дії запровадженого в Україні 24 лютого 2022 року воєнного стану, який триває дотепер, що відповідає вимогам абзаців першого, другого частини першої статті 5¹ цього Закону.

Активи, що підлягають стягненню у дохід держави на підставі пункту 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції та щодо яких Відповідачі здійснюють права, тотожні до права розпорядження ними

81. Щодо встановлення належності Відповідачам активів, що підлягають зверненню в дохід держави, а саме корпоративних прав ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» (66,65 %) та ТОВ «Авангард-Віларті» (100 %), або наявності у них права, тотожного за своїм змістом до права розпорядження ними, то для того, щоб відмежувати реальні правочини, на

підставі яких відчужувались корпоративні права наведених компаній, від удаваних, тобто тих, що були спрямовані лише на формальну зміну власників з метою уникнення застосованих санкцій, колегія суддів вважає за можливе послуговуватись стандартами та правилами оцінки фактичних обставин, сформованими для виявлення фактів відмивання (легалізації) майна.

Ця категорія кримінальних правопорушень, що пов'язана з приховуванням майна та справжнього джерела його походження під виглядом законної господарської діяльності за участі компаній, зареєстрованих у таких іноземних юрисдикціях, що забезпечують високий рівень конфіденційності та мають послаблене валютне/податкове законодавство (ті, що не відкривають інформацію щодо власників (засновників, акціонерів), кінцевих бенефіціарів, звітів господарської діяльності тощо), за свою сутність є найбільш наближеною до дій, спрямованих на формальне виведення активів з-під санкцій із застосуванням корпоративних схем.

Така аналогія вбачається потрібою та прийнятною, оскільки з огляду на інноваційний характер санкційного законодавства України, а також його стрімкий вимушений розвиток в умовах воєнного стану правозастосовна практика наразі лише формується, тоді як найвищий і найскладніший стандарт доведення «поза розумним сумнівом», що його застосовують у кримінальному судочинстві, вочевидь не порушить прав сторін в адміністративному процесі.

82. Так, Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), сформулювала у 1990 році, так звані, «Сорок рекомендацій» (з подальшими змінами та доповненнями), а згодом актуалізувала їх у «Міжнародних стандартах боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення», прийнятих 08-12 грудня 2014 року на 46 Пленарному засіданні Moneyval у Страсбурзі.

Зазначені рекомендації є загальнознаними міжнародними стандартами, що визначають характеристики та індикатори приховування майна та джерела його походження, які слугують непрямими доказами цієї протиправної діяльності, адже події такого рівня латентності здебільшого викриваються з аналізу об'єктивних фактичних обставин.

83. Для мети ідентифікації відмивання грошей з використанням юридичних осіб зазвичай використовують такі терміни як «організація, яка знаходиться у власності або під контролем» або «організація, яка діє від імені або за вказівкою» певної особи.

До таких індикаторів, зокрема, належать наступні:

- бенефіціарних власників компаній важко ідентифікувати та/або вони перебувають в офшорних юрисдикціях;
- використання «підставної» або номінальної особи як зареєстрованого представника юридичної особи;
- незвичайний міжнародний шлях руху коштів або іншого майна; залучення кількох юрисдикцій до відтоку грошей з країни їх походження;
- операції, які не узгоджуються зі звичайною діяльністю особи;
- використовується валюта, незвична для конкретної держави;
- гроші йдуть обхідним шляхом через різні банківські рахунки/юрисдикції;

- відсутність пояснень щодо грошових переказів;
- використання іноземних банківських рахунків без логічної причини;
- використання «компаній-оболонок», «технічних компаній» або «транзитних компаній»;
- реєстрація компанії у місці, яке не має зв'язку з обвинуваченими;
- суб'єкт господарювання, який не має достатнього або належного персоналу або обладнання для здійснення заявленої діяльності тощо.

84. Як встановлено судом, ТОВ «ІС «Либідь» безпосередньо пов'язане з цілою низкою компаній, зареєстрованих в українській та іноземних, зокрема офшорних, юрисдикціях (по вертикалі від кінцевих бенефіціарів до суб'єктів господарювання цільової компанії, що присутня на ринку України): ТОВ «Авангард-Віларті», ТОВ «ТПС Недвіжимості», ТОВ «ТПС Нерухомість Київ», «Ukrainian Development Hartners», «TPS Real Estate Holding Limited» (попередня назва «Grand Malls Development Limited», а згодом перереестрована під назвою «ТПС Реал Эстейт Холдинг Лімітед»), «Ocean Plaza Project» (Cyprus) Ltd, «TPS Group Holdings Inc» (колишня назва «Indigo Global Investments Ltd»), «TPS Finance Ltd» (яка була реорганізована шляхом злиття з компанією «Ethoder Investments Limited»), «Roseport Overseas Ltd», «Roomarko Holdings Limited», «Real Estate Ventures 2 Limited», «Emeland Company Limited», «Sky Harbour Industries Limited», «NXG Estate Ventures Limited», «Key Energy Ventures DMCC», «Ethoder Investments Limited», «Continental Administration Services Limited», «OM 9 Services (PTC) Limited», «Jupiter Nine Trust Company Limited», «Marcom Nominee Ltd».

Наведені компанії зареєстровані в Україні, на Британських Віргінських островах, на Марішаллових островах, на острові Джерсі, у Республіці Кіпр, а також у Російській Федерації (том № 2 а.с. 84-85, 86, 89).

85. Попри штучно створену багатопаровість окресленої корпоративної схеми, що успішно функціонувала понад десять років, у коло її кінцевих бенефіціарів та в органі управління кожної наведеної компанії були заведені особи, які користувались високим рівнем довіри з боку Відповідачів, а саме їхні найближчі родичі, включаючи дітей, цивільних дружин, рідних сестер, та хоча й не пов'язані з ними родинними зв'язками, але пов'язані роками надійної праці члени родини Валлабхів (Джейпракаш та Сюзанна, а також їхній син – Андреа Рашааль), а також представники родини Чиналієвих (том № 2 а.с. 90-93, 95).

86. Так, як вже зазначалось, ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь» є резидентом України, державна реєстрація якого відбулась 16 жовтня 2006 року, єдиним засновником цього товариства тривалий час було ТОВ «Авангард-Віларті», зареєстроване також в Україні 12 серпня 2004 року.

Станом на 07 березня 2023 року засновниками ТОВ «ІС «Либідь» є ТОВ «Авангард-Віларті» (66, 65 %) та ТОВ «Ланіта-Інвест» (33,35 %), а кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) ТОВ «ІС «Либідь», зокрема тими, через яких здійснюється опосередкований вплив на це товариство, є Хмельницький Василь Іванович, а також Валлабх Сюзанна та Валлабх Андреа Рішааль (хоча станом на 19 березня 2021 року та 23 травня 2022 року кінцевими бенефіціарними власниками (із позначкою «реальний власник») в анкеті клієнта банку – ТОВ «ІС «Либідь» – були зазначені особисто Пономаренко О.А. та Скоробагатько О.І.) (том № 5 а.с. 171-174, 176-179, 181-184, том № 11 а.с. 1-18, том № 12 а.с. 164-172).

Разом з тим, для цієї справи є важливою динаміка зміни складу засновників та кінцевих бенефіціарних власників ТОВ «JC «Либідь» (у різних конфігураціях) упродовж 2016-2023 років, зокрема:

- станом на 29 липня 2016 року такими були Ротенберг І.А. та Джейпракаш, Сюзанна, Андреа Рішааль Валлабхі;
- станом на 12 квітня 2018 року та 09 серпня 2019 року – ті ж самі члени родини Валлабхів та Ротенберг Л.А.;
- станом на 09 вересня 2019 року – Валлабх Джейпракаш через ТОВ «Авангард-Віларті» та компанію «Оушен Плаза Проджект (Кіпр) ЛТД» із часткою в її статутному капіталі 66,65 %;
- станом на 05 лютого 2020 року – Валлабх Джейпракаш через ТОВ «Авангард-Віларті» та компанію «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», яке було засновником ТОВ «Авангард-Віларті», із часткою в статутному капіталі компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» у розмірі 66,65 % та Хмельницький В.І. із часткою в її ж статутному капіталі 33,35 %;
- станом на 09 лютого 2020 року – Валлабх Андре Рішааль через ТОВ «Авангард-Віларті» та компанію «Оушен Плаза Проджект (Кіпр) ЛТД» із часткою в статутному капіталі останньої 66,65 % та Хмельницький В.І. із часткою в її ж статутному капіталі 33,325 %;
- у період з 20 березня, 28 серпня, 13 та 26 вересня, 01, 16 та 22 жовтня, 11 листопада, 23 грудня 2020 року, а також 11 квітня, 16 червня, 12 липня, 12 вересня, 23 грудня 2022 року – Сюзанна та Андреа Рішааль Валлабхі, Хмельницький В.І. через ТОВ «Авангард-Віларті»;
- станом на 16 лютого 2023 року - Сюзанна та Андреа Рішааль Валлабхі, Хмельницький В.І. через ТОВ «Авангард-Віларті» та компанію «UPD Holdings Limited»;
- станом на 22 лютого 2023 року - Сюзанна та Андреа Рішааль Валлабхі, Хмельницький В.І. через ТОВ «Авангард-Віларті» та ТОВ «Ланіта Інвест».

87. Така ж послідовність дій спостерігається щодо ТОВ «Авангард-Віларті», що також є резидентом України, який донедавна володів 100 % у статутному капіталі ТОВ «JC «Либідь», засновниками якого станом на 07 березня 2023 року є компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» (частка в статутному капіталі 99,998%) та «Ethoder Investment Limited» (з часткою в статутному капіталі 0,002) з країною резидентства обох у Республіці Кіпр.

Кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) ТОВ «Авангард-Віларті», зокрема тими, через яких здійснюється опосередкований вплив на це товариство, є Валлабх Сюзанна, Валлабх Андреа Рішааль, Хмельницький Василь Іванович, кожен з яких є власником частки у статутному капіталі компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» відповідно у розмірі 33,33 %, 33,32 %, 33,35 % (том № 11 а.с. 19-18, том № 12 а.с. 130-144).

Разом з тим, упродовж 2016-2023 років склад засновників та кінцевих бенефіціарних власників ТОВ «Авангард-Віларті» (у різних конфігураціях) також змінювався неодноразово, зокрема:

- станом на 29 березня та 27 травня 2016 року засновниками були компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «TPS Finance Ltd», через які реалізували свої права бенефіціарні власники Ротенберг І.А., а також родина Валлабхів – Джейпракаш, Сюзанна

та Андреа Рішааль, які є професійними управителями;

- станом на 12 квітня 2018 року засновниками залишались ті ж самі компанії – «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «TPS Finance Ltd», через які реалізували свої права бенефіціарні власники Ротенберг Л.А., а також родина Валлабхів – Джейпракаш, Сюзанна та Андреа Рішааль, які є професійними управителями;

- станом на 25 жовтня 2018 року засновниками були компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», через які продовжували реалізували свої права ті ж самі бенефіціарні власники Ротенберг Л.А., а також родина Валлабхів – Джейпракаш, Сюзанна та Андреа Рішааль (без зазначення їх часток);

- станом на 09 вересня, 14 та 28 жовтня 2019 року засновниками залишались компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», проте, серед кінцевих бенефіціарів зазначений лише Джейпракаш Валлабх із часткою у статутному капіталі компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» у розмірі 66,65 %, відомості щодо засновників (власників) компанії «Ethoder Investments Limited» відсутні;

- станом на 06 та 10 лютого 2020 року засновниками залишались компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», проте, серед кінцевих бенефіціарів зазначений лише Андреа Ращааль Валлабх із часткою у статутному капіталі компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» у розмірі 66,65 % та Хмельницький В.І. із часткою у цій самій компанії у розмірі 33,35%, тоді як відомості щодо засновників (власників) компанії «Ethoder Investments Limited» відсутні;

- станом на 23 березня, 08, 22 та 27 вересня, 26 жовтня 2020 року засновниками залишались компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», проте, серед кінцевих бенефіціарів зазначені вже замість Андреа Ращааль Валлабха його батьки – Джепракаш та Сюзанна Валлабхи із часткою кожного з них у компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» у розмірі 33,325%, а також Хмельницький В.І. із часткою у тій самій компанії у розмірі 33,35 %, тоді як відомості щодо засновників (власників) компанії «Ethoder Investments Limited» відсутні;

- станом на 11, 12 листопада 2020 року, 19 січня 2021 року, 07 квітня, 30 червня, 13 липня, 08 вересня та 29 грудня 2022 року засновниками залишались компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», проте, серед кінцевих бенефіціарів зазначені знову Андреа Ращааль Валлабха, його матір – Сюзанна Валлабх, а також Хмельницький В.І. без зазначення розміру їхніх часток в статутному капіталі та без відомостей щодо засновників (власників) компанії «Ethoder Investments Limited»;

- станом на 03 лютого 2023 року засновниками залишались компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», проте, до них долучилась компанія «UPD Holdings Limited», а серед кінцевих бенефіціарів залишились Андреа Ращааль та Сюзанна Валлабхи, а також Хмельницький В.І. без зазначення розміру їхніх часток в статутному капіталі та без відомостей щодо засновників (власників) компаній «UPD Holdings Limited» та «Ethoder Investments Limited»;

- станом на 15 лютого 2023 року засновниками знову зазначені лише компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та «Ethoder Investments Limited», а кінцевими бенефіціарами є Андреа Ращааль Валлабха, його матір – Сюзанна Валлабх, а також Хмельницький В.І. без зазначення відомостей щодо засновників (власників) компанії «Ethoder Investments Limited» (том № 7 а.с. 204 -212).

88. Крім того, важливим для оцінки у сукупності з іншими фактичними обставинами

є зміст таких документів:

- відмова компанії «Ethoder Investments Limited» від її частки у статутному капіталі компанії «Авангард-Віларті» у розмірі 33,35 % на користь компанії «UPD Holdings Limited», вчинена 26 січня 2023 року, відбулась за підписом директорки «Ethoder Investments Limited» Ірини Чіналієвої (том № 11 а.с. 163-166);

- акт приймання-передачі частки у статутному капіталі ТОВ «Авангард-Віларті» від 02 лютого 2023 року, згідно з яким компанія «UPD Holdings Limited» прийняла, а компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» передала 33,35 % статутного капіталу ТОВ «Авангард-Віларті», від імені компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», підписаний директоркою останньої Іриною Чіналієвою (том № 11 а.с. 120-121, 122-125, 156-162);

- протокол позачергових загальних зборів учасників ТОВ «Авангард-Віларті» № 04/10-19 від 04 жовтня 2019 року, з якого вбачається, що його учасниками є компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Limited» та «Ethoder Investments Limited», підписаний від них обох Чіналієвою Іриною. Вона ж залишається директоркою цих компаній станом на 17 січня 2023 року (том № 10 а.с. 8-9, 10-11, 14-15; том № 11 а.с. 114-119). Вона ж станом на 31 грудня 2015 року, 31 грудня 2016 року, 31 грудня 2017 року входить до складу ради директорів компанії «TPS Real Estate Holding Limited» разом з Джайпракашем Валлабхом (у 2015 році) та Андреа Рішаalem Валлабхом (у 2017 році), а також станом на 31 грудня 2018 року є директором компанії «TPS Avia Holding» (том № 10 а.с. 25, 68-70, 71, 98, 133).

89. У решті компаній, пов'язаних з ТОВ «ІС «Либідь», які неодноразово були перелічені у цій постанові, спостерігається той самий перманентний «пінг-понг» корпоративних прав, щоправда, завжди у колі тих самих фізичних осіб, при чому активізація у цій сфері завжди пов'язана із запровадженням нових міжнародних та/або українських санкцій, що дозволяє викристалізувати мету такої кропіткої «праці» багатьох дотичних людей. Ця мета є очевидною для колегії суддів – уникнення негативних наслідків санкцій, застосованих до Відповідачів, та врятування їхніх активів.

90. Як убачається з викладеного, попри виведення членів родини Ротенбергів, Пономаренка О.А. та Скоробагатька О.І. з кола офіційних кінцевих бенефіціарів ТОВ «ІС «Либідь», ТОВ «Авангард-Віларті», компанії «TPS Real Estate Holding Limited», «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «TPS Finance Ltd», «Ethoder Investments Limited», «TPS Group Holding Inc.», «Roseport Overseas Ltd» тощо у корпоративній схемі залишились пов'язані з ними особи – замість Ротенбергів члени родини Валлабхів, які є їхніми довіреними особами, професійними трасті, що упродовж понад десяти років постійно фігурують на керівних посадах підконтрольних Ротенбергам компаній, а замість Пономаренка О.А. та Скоробагатька О.І. кінцевими бенефіціарами стали члени їхніх сімей першого рівня споріднення (діти та дружини), а також рідна сестра одного з них.

При цьому, директорами юридичних осіб «Ethoder Investments Limited», «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «TPS Finance Ltd», «TPS Avia Holding Ltd», «Peloton Global Partners Inc» (попередня назва «TPS Group Holding Inc») та інших з орбіти «TPS Group» або особами, що діяли від їхнього імені, були та залишились члени родини Валлабхів (Джайпракаш, Сюзанна, Андреа Рішааль), а також Ірина Чіналієва.

91. Проте, формальна відсутність у реєстрах анкетних даних відповідачів у числі кінцевих бенефіціарних власників наведених компаній не є автоматичним підтвердженням відсутності їхнього фактичного впливу на них.

У цьому аспекті суд бере до уваги визначення поняття «кінцевого бенефіціарного власника», наведене у пункті 30 частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинними шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі за текстом, Закон про протидію легалізації). Таким є фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, тоді як вирішальний вплив може бути прямим та непрямим.

Під «здійсненням прямого вирішального впливу» розуміють безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 % статутного капіталу або прав голосу юридичної особи, а під «здійсненням непрямого вирішального впливу» – володіння особою часткою у розмірі не менше 25 % статутного капіталу або прав голосу юридичної особи, через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші правові утворення, а також здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи.

92. Виходячи з викладеного, коли йдеться про структуру права власності на певний об'єкт із використанням багатошарової корпоративної схеми, поняття «дій, тогожних за змістом здійсненню права розпорядження», як його використовує законодавець у пункті 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції та як його сприймає колегія суддів (пункт 10 цієї постанови), за своєю суттю та смисловим навантаженням є ідентичним до поняття «непрямого вирішального впливу», як воно розтлумачено у Законі про протидію легалізації.

93. На переконання колегії суддів, сама по собі використана Відповідачами та досліджена судом надскладна громіздка структура права власності, запроваджена щодо одного об'єкту нерухомості – ТРЦ «Ocean Plaza», обґрутовується прагненням приховати її справжніх кінцевих бенефіціарних власників.

Менше з тим, завдяки аналізу численних непрямих доказів, наданих Позивачем, зокрема, 1) одержаних у межах кримінального провадження, 2) здобутих за результатами проведення перевірок контролюючими органами; 3) розміщених на загальнодоступних веб-порталах; 4) витребуваних з різноманітних реєстрів документів, що були надані самими підконтрольними Відповідачам компаніями під час відкриття банківських рахунків, здійснення заходів фінансового моніторингу, одержання ними різноманітних дозволів тощо, суду вдалось встановити з достатнім рівнем достовірності та переконливості, що такими кінцевими бенефіціарами були та залишаються дотепер Відповідачі.

94. Дії Відповідачів, тогожні до права розпорядження активами у виді 66,65 % у статутному капіталі ТОВ «ІС «Лібідь» та 100 % ТОВ «Авангард-Віларті», полягають у вчиненні ними непрямого вирішального впливу на діяльність наведених суб'єктів господарювання, про що можна зробити висновок із таких фактичних обставин:

1. виведення Відповідачів зі складу учасників (акціонерів, офіційних бенефіціарних власників) у часі чітко збігалось із запровадженням щодо них міжнародних та/або українських санкцій;

2. замість Відповідачів до складу юридичних осіб, пов'язаних з володінням наведеними активами, входили їхні близькі особи, здебільшого родичі першого ступеню

споріднення, а коли щодо останніх також застосовувались санкції, – входили такі особи, що користувались високим ступенем довіри Відповідачів та підтвердили свою надійність багаторічною працею у якості найманіх працівників (члени родин Валлабхів та Чіналієвих);

3. наданий 27 жовтня 2009 року ТОВ «ІС «Либідь» кредит у розмірі 150 000 000 доларів США від компанії «Ethoder Investments Limited» під 20 % річних строком до 31 грудня 2025 року за тієї умови, що власниками обох суб'єктів були Відповідачі, виконував функцію додаткового важеля впливу на господарську діяльність ТОВ «ІС «Либідь». На користь цього твердження переконливо свідчить таке:

- за весь період дії цього договору відбувалось погашення лише процентів, тоді як основне зобов'язання залишалось незмінним попри перерахування від ТОВ «ІС «Либідь» на рахунки компанії «Ethoder Investments Limited», тобто в опосередковане розпорядження Відповідачів, 4 686 000 000 гривень 58 копійки (том № 3 а.с. 138);

- компанія «Ethoder Investments Limited» не провадила реальної господарської діяльності, а була суто транзитною ланкою у групі підконтрольних Відповідачам суб'єктів господарювання, яка надала кредит ТОВ «ІС «Либідь», взявши всю суму необхідних для цього грошових коштів у кредит в іншої компанії з орбіти Відповідачів – «TPS Finance Limited», та щойно отримавши виплати від ТОВ «ІС «Либідь» негайно перераховувала їх на рахунки «TPS Finance Limited»;

- щойно США ввели санкції проти Ротенберга А.Р., а це відбулось 20 березня 2014 року, вже 28 березня того ж року ТОВ «ІС «Либідь» передало в іпотеку з метою забезпечення виконання кредитних зобов'язань компанії «Ethoder Investments Limited» будівлю багатофункціонального торговельного центру «Ocean Plaza», розташованого по вулиці Антоновича, 176 в місті Києві, а 17 квітня 2014 року компанія «Ocean Plaza Project (Cyprus) LTD» (який належить 99,999 % статутного капіталу ТОВ «Авангард-Віларті», якому належить 100 % статутного капіталу ТОВ «ІС «Либідь») виступила у якості майнового поручителя перед компанією «Ethoder Investments Limited» та передала в заставу свою частку в статутному капіталі ТОВ «Авангард-Віларті»;

4. у наданих суду наказах АТ «ТПС Недвижимості» (Москва, Російська Федерація) № ФК-5-ОД від 30 серпня 2019 року та № ТПС-050-ОД від 27 серпня 2020 року під час формування бюджету цього товариства, а також його дочірніх та керованих товариств відповідно на 2020 та 2021 роки було передбачено надання, зокрема бюджету ТОВ «ІС «Либідь», що свідчить про реальний операційний контроль над господарською діяльністю останнього та про його фактичне перебування в орбіті впливу фінансово-промислової групи «TPS Group», тобто Відповідачів;

5. переведення компанії «TPS Real Estate Holding Limited» з юрисдикції Республіки Кіпр під юрисдикцію Російської Федерації, яке відбулось 07 квітня 2022 року, тобто вже після повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію суверенної України, поза сумнівом пов'язане з прагненням Відповідачів перервати ланцюг відомостей про кінцевих бенефіціарів, які надаються Республікою Кіпр на запит компетентних органів, проте є закритими відомостями за законодавством Російської Федерації.

95. Підсумовуючи зазначене, колегія суддів обґрутувано висновує, що фактичними (справжніми) бенефіціарними власниками 66,65 % у статутному капіталі ТОВ «ІС «Либідь» та 100 % ТОВ «Авангард-Віларті» були та залишаються Ротенберг А.Р., Ротенберг І.А., Пономаренко О.А. та Скоробогатько О.І., а зміна формального складу учасників (акціонерів) на всіх щаблях корпоративної структури пов'язаних з ними

компаній із залученням підконтрольних Відповідачам осіб була вимушеним, формальним кроком – очевидним, хоча й вельми завуальованим, способом ухилитись від негативних наслідків санкцій та зберегти свої активи в Україні.

96. Таким чином, станом на теперішній час описане право власності Відповідачів на ТРЦ «Ocean Plaza», що вони його реалізовували через участь у ТОВ «ІС «Либідь» та ТОВ «Авангард-Віларті» у межах групи пов’язаних між собою суб’єктів господарювання, трансформувалось у право Відповідачів, totожне за своїм змістом здійсненню права розпорядження у межах тієї ж складної, багатошарової корпоративної схеми, внаслідок формального введення у склад учасників (засновників, акціонерів) наведених юридичних осіб непідсанкційних, але підконтрольних їм осіб.

97. Разом з тим, колегія суддів констатує, що на теперішній час часткою 33,35 % у статутному капіталі ТОВ «Інвестигаційний союз «Либідь» володіє компанія «UPD Holdings Limited» через ТОВ «Ланіта Інвест» (том № 12 а.с. 164-172, том № 13 а.с. 88-90, 91-93).

Компанія «UPD Holdings Limited» була зареєстрована у відділі реєстратора компаній та інтелектуальної власності Нікосії Міністерства енергетики, торгівлі та промисловості Республіки Кіпр 04 липня 2008 року та станом на 19 січня 2023 року перебувала у зазначеному реєстрі. Її засновником є компанія «Kamyus Ventures Limited» (том № 10 а.с. 16-17, том № 11 а.с. 167-202, том № 12 а.с. 45-53).

За інформацією Служби зовнішньої розвідки України, наведеною у листі 10/2/488-ВС від 25 січня 2023 року, єдиним власником компанії «Kamyus Ventures Limited» є Хмельницький В.І., відтак він є кінцевим бенефіціарним власником компанії «UPD Holdings Limited» (том № 10 а.с. 8-9, 12-13).

29 січня 2020 року компанія «UPD Holdings Limited» придбала 33,35 % у статутному капіталі компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Limited». Продавцями були компанії «Roomarko Holdings Limited» (13,35 %) та «Emeland Company Limited» (20 %). Придбання корпоративних прав у розмірі, що перевищує 25 % голосів у вищому органі управління, відбулось із урахуванням рішення АМКУ № 812-р від 12 грудня 2019 року про надання дозволу на придбання акцій компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» у розмірі 33,35 % (том № 13 а.с. 80-82, 83, 84, 85-87).

Станом на дату укладення зазначеного правочину арешт, накладений на 33,35 % корпоративних прав ТОВ «ІС «Либідь», що належали ТОВ «Авангард-Віларті», та на 33,35% корпоративних прав ТОВ «Авангард-Віларті», що належали компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», був скасований на підставі ухвали Печерського районного суду міста Києва від 13 вересня 2022 року (том № 13 а.с. 96-99).

Зрештою, компанія «UPD Holdings Limited» повністю розрахувалась із компаніями «Roomarko Holdings Limited» та «Emeland Company Limited», прийняла корпоративні права компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» та реально вступила у право власності на них (том № 13 а.с. 83, 84).

02 лютого 2023 року компанія «UPD Holdings Limited» звернулась до компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd» із заявою про зменшення акціонерного капіталу останньої шляхом анулювання 1 731 простих акцій номінальною вартістю 1,56 доларів США кожна, що становлять 33,29 % та належать компанії «UPD Holdings Limited» (том № 12 а.с. 51-53).

14 лютого 2023 року компанія «UPD Holdings Limited» прийняла рішення також про вихід зі складу учасників ТОВ «Авангард-Віларті» (том № 11 а.с. 203-204).

21 лютого 2023 року компанія «UPD Holdings Limited», кінцевим бенефіціаром якої через компанію «Komyus Ventures Limited» є Хмельницький В.І., змінила структуру свого права власності на 33,35 % у статутному капіталі ТОВ «ІС «Либідь», увівши до неї юридичну особу – резидента України ТОВ «Ланіта Інвест», бенефіціаром якого також є Хмельницький В.І.

Таким чином, виходячи з наданих суду документів, на момент розгляду цієї адміністративної справи компанія «UPD Holdings Limited» не є прямо або опосередковано учасником ТОВ «Авангард-Віларті» та компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», тоді як «UPD Holdings Limited» є учасником ТОВ «ІС «Либідь» із часткою 33,35 % у його статутному капіталі через ТОВ «Ланіта Інвест», на господарську діяльність якого Відповідачі не мають будь-якого впливу (контролю).

98. За таких обставин колегія суддів вбачає підстави та умови для застосування до Відповідачів (кожного окремо) санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону про санкції, у виді стягнення в дохід держави активів, щодо яких Відповідачі можуть опосередковано (через інших фізичних та юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за своїм змістом здійсненню права розпорядження ними.

Активами, що підлягають стягненню в дохід держави, є 66,65 % у статутному капіталі ТОВ «ІС «Либідь» та 100 % ТОВ «Авангард-Віларті».

Виходячи з викладеного, керуючись статтею 242, 243, 244, 246, 247 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів

УХВАЛИЛА:

Позовну заяву Міністерства юстиції України до Ротенберга Аркадія Романовича, Ротенберга Ігоря Аркадійовича, Пономаренка Олександра Анатолійовича, Скоробогатька Олександра Івановича, треті особи на боці відповідачів, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору: Ротенберг Лілія Аркадіївна, Пономаренко Микита Олександрович, Пономаренко Данило Олександрович, Скоробогатько Іван Олександрович, Скоробогатько Володимир Олександрович, Краснік Наталія Михайлівна, Хмельницький Василь Іванович, Валлабх Сюзанна, Валлабх Андреа Рішааль, ТОВ «Інвестиційний союз «Либідь», ТОВ «Авангард-Віларті», компанії «Ocean Plaza Project (Cyprus) Ltd», «Ethoder Investments Limited», «UPD (Ukrainian Property Development) Holding Limited», про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», – задоволити.

Застосувати до громадян Російської Федерації Ротенберга Аркадія Романовича, , Ротенберга Ігоря Аркадійовича, , Пономаренка Олександра Анатолійовича, , Скоробогатька Олександра Івановича, , щодо кожного з них окремо, санкцію, передбачену пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

Стягнути в дохід держави активи, щодо яких Ротенберг Аркадій Романович, , Ротенберг Ігор Аркадійовича, , Пономаренко Олександр Анатолійович, , Скоробогатько Олександр Іванович, , здійснюють права, тотожні до права розпорядження ними, а саме:

1. частку у розмірі 100 % статутного капіталу Товариства з обмеженою відповіальністю «Авангард-Віларті» (код ЄРДПОУ 33059433), право на яку

зареєстроване в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за компаніями «Оушен Плаза Проджект (Кіпр) ЛТД» («Ocean Plaza Project (Cyprus) Limited») та «Ітодер Інвестментс Лімітед» («Ethoder Investments Limited»);

2. частку у розмірі 66,65 % статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «Інвестиційний союз «Либідь» (код ЄДРПОУ 34693827), право на яку зареєстроване в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за Товариством з обмеженою відповідальністю «Авангард-Віларті».

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закритті апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга може бути подана стороною до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня його проголошення. Особи, які не були присутні при проголошенні зазначеного рішення, мають право його оскаржити протягом п'яти днів із дня публікації рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Текст рішення виготовлений 20 березня 2023 року.

Головуючий суддя

О.В. Танасевич

Судді

Підпис

Підпис

Підпис

I.O. Білоус

K.O. Сікора

